

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, maalisk. 6 - Wed. March 6, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 10 45 cents

FinnFest-juhlille Floridaan

FinnFest USA '91:n toimihenkilöt olivat edustettuina myös viimevuotisilla juhlilla. Kuvassa puheenjohtajat (vas.) Rauno Aromäki, Dave Hinsä ja Dave Jarvi sekä puuhänainen Marlys Jarvi.

Filmi kehitettynä:

Kysymyksiä ja vastauksia FinnFestin olemuksesta

Mikä FinnFest on?

FinnFest USA on nelipäiväinen kulttuuriperinnejuhla, minkä tarkoitus on ylläpitää ja edistää suomalaisia kulttuuriarvoja amerikkansuomalaisten keskuudessa. Juhlat järjestetään vuosittain eri osissa USA:n laajaa mannerta, viimeksi Suomi Collegen tiloissa Michiganissa.

Huhtikuun 4. - 7. päivinä '91 FinnFest pidetään ensimmäisen kerran Lake Worthissa Floridassa.

Juhlien ohjelmaan kuuluu runsaasti korkeatasoisia kulttuuri- ja viihdeohjelmaa kuten luentoja ja seminaareja, kon-

serti-luentoja, musiikkiesityksiä, konsertteja, näyttelyjä, hartaustilaisuuksia, havaintoesityksiä, suomalaisten tavaroitten myyntiä torilla, urheilukilpailuja ja voimistelunäytöksiä.

Mikä on FinnFestin tarkoitus?

USA:ssa on tilastotietojen mukaan runsaat 650,000 henkilöä, joiden juuret johtavat Suomeen. Useimmat heistä ovat vuosien ja vuosikymmenten aikana menettäneet kosketuksen esi-isänsä synnyinmaahan.

jatkuu sivulla 5

SOTA OHI!

WASHINGTON - Taistelut Persianlahden sodassa lopuivat viime viikon keskiviikkona keskiyöllä kun liittouma aloitti presidentti Bushin julistaman tulitauon.

"Kuwait on vapautettu. Irakin armeija on lyöty. Olemme saavuttaneet sotilaalliset tavoitteemme," Bush julisti kautta maan televisioidussa puheessaan.

Murskaava maasota kesti tasan sata tuntia, taistelut kaikkiaan kuusi viikkoa. Kriisin käynnistänyt Kuwaitin valtaus alkoi seitsemän kuukautta sitten.

Lopulliselle aselevolle Bush asetti joukon ehtoja, mm. hän

vaati Irakia vapauttamaan sotaj- ja panttivangit välittömästi, hyväksymään kaikki YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat sekä hyväksymään sotakorvausten maksamisvelvollisuuden Kuwaitille.

Jo nyt Irakin armeija on tuhottu, sen sotilaat ovat kuolleet, loukkaantuneet tai antautuneet.

Ennen sotaa Irakilla oli Kuwaitissa ja Irakin eteläosassa 42 divisioonaa eli noin 620,000 sotilasta. Aselevon astuessa voimaan heistä oli jäljellä vain 10,000 - 20,000 taistelukuntoista miestä, Pentagonin lähteiden mukaan.

Viimeiset sotilaat ovat haajaantuneet alle tuhannen miehen pakeneviin joukkoihin. Liittoutuma on ottanut yli 80,000 sotavankia.

Sodan katkerat tuhot on vielä laskematta. Ainakin kymmenet tuhannet ovat kuolleet ja moninkertainen määrä on loukkaantunut. Sekä Kuwait että Irak ovat raunioina. Saddam Hussein on yhä Irakin johdossa.

Nyt on neuvottelujen vuoro. YK:n turvallisuusneuvosto kokoontui heti seuraavana päivänä ja ulkoministeri James Baker matkustaa tällä viikolla lähi-itään aloittamaan rauhanneuvottelut.

Varsovan liitto jää historiaan

Varsovan liiton ulko- ja puolustusministerit allekirjoittivat helmikuun lopussa Budapestissa sopimuksen, jolla kumottiin vuodelta 1955 peräisin oleva sopimus keskinäisestä sotilaallisesta avunannosta.

Liittokunta jää vielä eloon poliittisena elimenä, jonka päätehtävä on viedä loppuun lännen puolustusliiton Naton kanssa Wienissä käytävät aseriisuntaneuvottelut.

Unkari, Puola ja Tšekkoslovakia ovat esittäneet, että Varsovan liitto haudattaisiin lopullisesti ensi vuoden maaliskuuhun mennessä eli ennen kuin Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen eli Etykin seurantakokous aloittaa työskentelynsä Helsingissä.

Allekirjoitettu sopimus tulee voimaan maaliskuun lopussa. Neuvostoliiton presidentti Mikhail Gorbatshev ehdotti äskettäin tätä ajankohtaa sotilasrakenteista luopumiselle.

Nyt pidetty lopetuskokous oli määrä järjestää jo joulukuussa, mutta sitä lykättiin Neuvostoliiton pyynnöstä ilman, että uudesta päivämäärästä olisi sovittu. Asia ehti jo huolestuttaa useita pieniä jäsenmaita, ennen kuin Moskovasta näytettiin helmikuussa vihreää valoa.

Varsovan liitto ei milloinkaan joutunut puolustamaan jäsenmaitaan ulkoista uhkaa vas-

taan, mitä varten se aikoinaan perustettiin. Sen sijaan Neuvostoliiton joukot kukistivat Unkarin kansannousun vuonna 1956 ja Varsovan liiton joukot tukahduttivat Prahan keväänä tunnetun uudistusliikkeen Tšekkoslovakiassa vuonna 1968.

Puola riitelee neuvostojoukoista

Varsovan liitolta putosi pohja pois Itä-Euroopassa 1989 alkaneiden suurten muutosten myötä. Neuvostoliitto on jo vetämässä hyvää vauhtia joukkojaan sekä Unkarista että Tšekkoslovakiasta, joista viimeisten neuvostosotilaiden rw.020n määrä poistua kesäkuun loppuun mennessä.

Sen sijaan Varsovan ja Moskovan välejä on viime viikot kiristänyt erimielisyys Puolas- sa olevista 50,000 neuvos- jatkuu sivulla 3

This week in

pages 8-10

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- The Finnish economy today
- The new Typhoon arena in Turku
- Soprano Airi Tokola to sing in the Bay State
- More on Tokoi's Soviet descendants

Sisäsivuilla:

- Lumiveistoksia Japanissa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

From the desk of Stig Häggblom:

Sapporo Snow Festival, mikä juhla, ajan hengessä

Oli tässä Persianlahden sodan sytyttyä sellainen vaihe, että eräät tehtävät, ennen kaikkea hiihtokilpailut Sapporossa, veivät minut pitkälle matkalle. Lähtö Helsingistä New Yorkin kautta Tokioon, sieltä Sapporoon ja sitten viikon kuluttua samaa reittiä takaisin.

Sapporo on Japanin pohjoissaaren Hokkaidon pääkaupunki, joka vuoden 1972 talviolympialaisten jälkeen on kasvanut voimakkaasti (nyt lähes 2 miljoonaa) ja saanut aseman Tokion, Osakan ja Nagoyan rinnalla tärkeänä talouskeskuksena.

Saavuvin Sapporoon viikolla, jolloin Snow Festival oli kiihkeimmillään. Sodan vaikutukset olin kokenut laimeana matkustusinnon myötä, selvästi, nähtävästi FJK:n ja Naritan suurilla lentokentillä, mutta Irakin sota näytti roolia myös lumenveistäjien joukossa.

Saddam Hussein esiintyi siellä täällä eri muodoissa valtavan Odori-puiston alueella. Berliinin muurin kaatuminen oli samoin luonnollinen aihe.

Japanilaiset ovat varovaisia maailmanpolitiikkaa tehdessään, mutta täällä kotikentällä ulkopoliittisten aiheiden käsittely lumesta veistettävissä on sekä luvallista että - sen näky - suosittua.

42. kerta veistettiin lumesta ja tuntuu, että kisat senkuin

vain paranevat. Ei riitä enää Odori Park lumifestivaalien pitopaikaksi. Makomanai, Nakajima Park ja Susukino on alueina liitetty miljoonakau-pungin lumifestivaaleihin, jotka todella saavat miljoonat ja osittain koko Japanin talviselle liikekannalle.

Aladinin maaginen lamppu, Sinbadin seikkailut Arabian öissä olivat aiheita, jotka eivät suoraan liittyneet Saddamiin mutta kertaheitolla kuitenkin suuntasi vierailevan ajatukset Irakin diktaattoriin (ja sotaan).

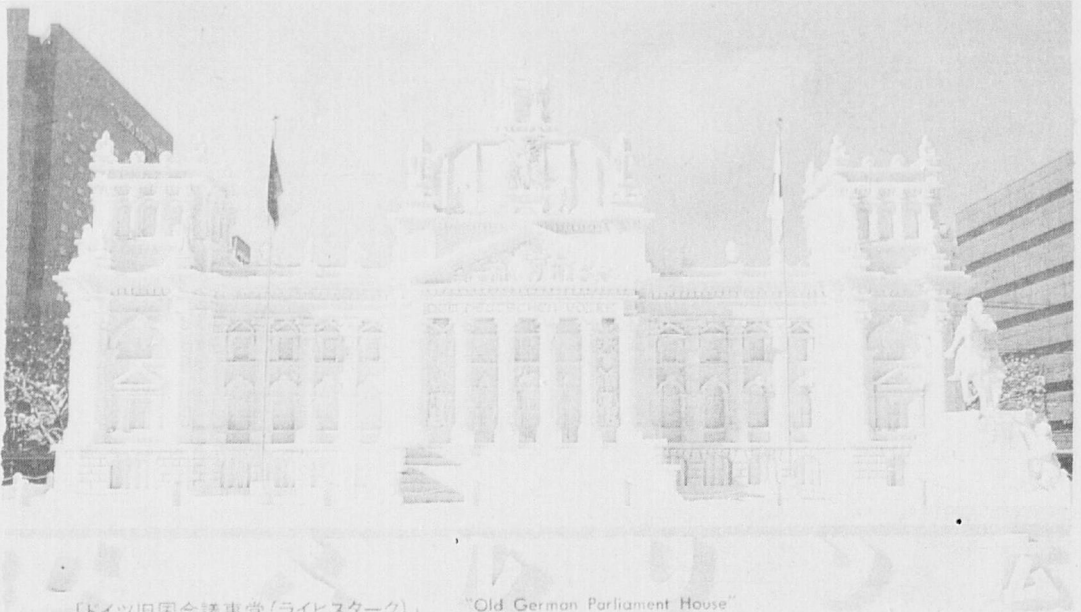
Näin voidaan siis käyttää 3,000 tonnia lunta kun on käytettävissä 2,900 veistäjää, joilla on taiteellista silmää ja ainakin lumiveistosten teknistä taitavuutta (sekä jään käsittelytaitoa).

Olin 50-luvun alussa ensi kertaa Pariisin Oopperatalossa vieraana Pekka Tiilikaisen opastuksella. Pekka mainitsi minulle:

- Poika, katso nyt! Näin paljon kulttuuria sinulla ei koskaan aikaisemmin ole ollut ympärilläsi.

Nyt näin saman Pariisin oopperatalon herkästi ja viimeistä piirua myöten veistettynä lumesta. Korkeutta 15 metriä, syvyyttä 25 metriä ja leveyttä saman verran.

Talviuniversiadit olivat tulossa Sapporoon. Kyllä riittäisi jos veistokset kestävät kevään ryntäyksen - tällekin joukolla nähtävää. Muuten lumifestivaalit veti tällä kertaa enää

「ドイツ旧国会議事堂 (ライヒスターク)」
(大通西7丁目・HBO・ベルリン広場)
北方防衛通信隊制作
高さ15m × 奥行20m × 横巾28m

"Old German Parliament House"
Ground Self-Defence Force
Northern Army Signal Group

Voiko yleensä lumesta tämän tyylipuhtaampaa veistosta kuvitella? Saksan vanha parlamenttirakennus on tähän veistetty lumesta.

tysmäärän yleisöä, yli 2 miljoonaa ihmistä.

Tuosta Pariisin oopperatalosta vielä. Tiesimmekö sen, että rakennus on maailman suurin oopperatalo, Charles Garnier'n piirtämä ja Napoleon III tilaama?

★

Mieluisinta näillä lumifestivaaleilla on se, että lapsille on niin paljon ohjelmaa ja erityistä katseltavaa.

Kansainvälisyys on myöskin

kilpailun muodossa hyvin esillä.

Suomi on ollut mukana viimeiset viisi vuotta pärjäten kilpailussa siedettävän hyvin. Ensin Suomi kiipesi B-luokasta A-luokkaan, missä maa on ollut näkyvästi esillä.

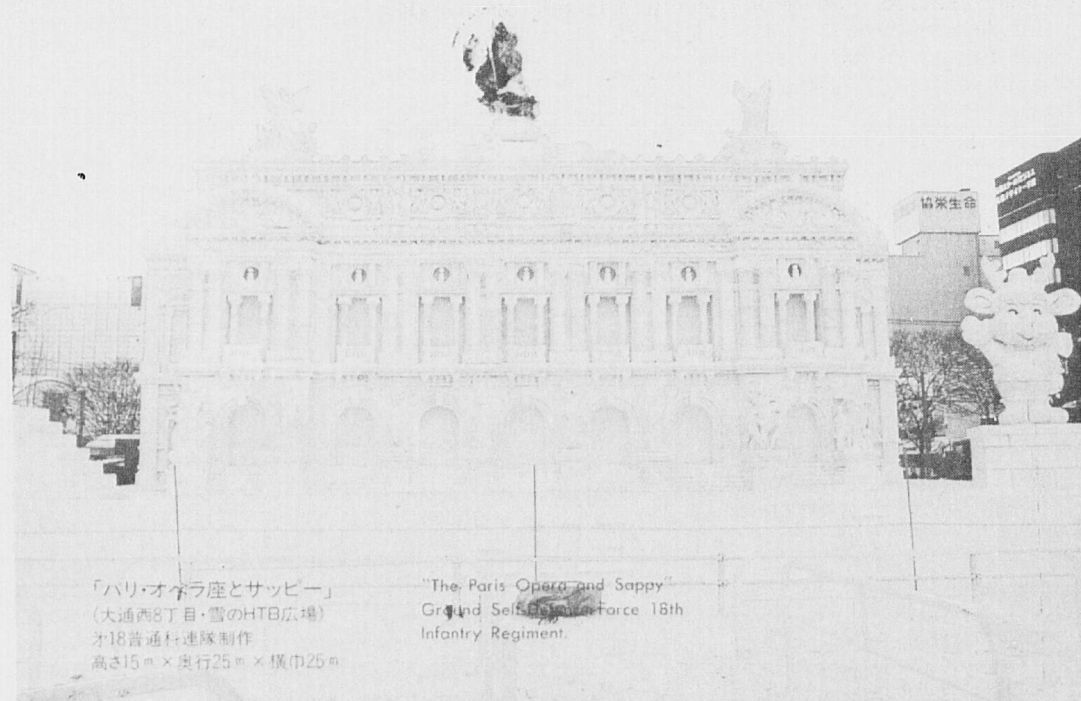
Vuosi sitten edusti Suomea Veistäjät Porvoon Nesteen ja -lostamolta ja tällä kertaa oli Suomen Ladun toiminnanjohtaja Tuomo Jantunen johdolla liikkeellä veistäjäryhmä Hämeenlinnasta.

Tuomo Jantunen:

- Voitto meni tällä kertaa Koreaan (viimeksi Singapore), mutta meille riitti kunniamaininta.

Jantunen ja Suomen Ladun innoittamana lumesta veistäminen on saanut hyvän jalansijan myös Suomessa ja suuria kilpailuja on paljon.

- Monet tämänkertaiset keskustelut toivottavasti johtavat siihen että saamme jatkossa japanilaisia veistäjiä vierailemaan Suomessa, Jantuu jatkaa seuraavalla sivulla

「パリ・オペラ座とサッピー」
(大通西8丁目・雪のHTB広場)
第18普通科連隊制作
高さ15m × 奥行25m × 横巾25m

"The Paris Opera and Sappy"
Ground Self-Defence Force 18th
Infantry Regiment

Pariisin oopperatalo, täysipainoinen kulttuurisuoritus.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaa Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaa, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaa Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$375.00

Aviomiehensä **Anders R. Nelsonin** muistolle
Elna R. Nelson, Centerville, MA \$25.00
Lempi Aunio, Fitchburg, MA \$15.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Maaliskuun 13 p., Tarvo, Erno
Ernesti
Maaliskuun 14 p., Matilda,
Tilda
Maaliskuun 15 p., Risto
Maaliskuun 16 p., Ilkka
Maaliskuun 17 p., Kerttu,
Kerttuli
Maaliskuun 18 p., Eetu,
Edvard
Maaliskuun 19 p., Jooseppi,
Juuso

Aladinin lamppu on tässä aiheena. Sodan ja idän mystiikka oli voimakkaasti esillä Sapporon lumifestivaaleilla.

nen mainitsi.

★

Yhteensä 361 suurempaa ja pienempää taide-esinettä veistetty lumesta ja jäästä oli

Sapporossa tällä kertaa esillä.

Vaimoni Noriko katseli veistoksia mietteissään. Hän ei ollut katsellut niitä vuosikausiin. Tiesin mitä hänellä oli mielessä. Hän ajatteli isäänsä,

sapporolaisopettajaa, joka 40-luvulla poikakoulussaan järjesti ensimmäiset lumifestivaalit koulunsa pihamaalla.

- Siitä tämä valtava kansainvälinen tapahtuma lähti liikkeelle.

Lisää Oskari Tokoin pojanpojasta

Suomeissa ilmestynyt Lestinjoki -lehti, joka helmik. 11 p., 1991 numerossaan julkaisi Oskari Tokoin Neuvostoliitossa asuvan pojanpojan kirjeen, antoi lisäselvitystä helmik. 14 p., 1991 numerossaan.

Lestinjoki on Himangan, Kannuksen, Lestijärven, Lohdajan ja Toholammin paikallislehti.

Tässä yllämainittu kirjoitus:

Petroskoissa ilmestynyt suomenkielinen julkaisu Carelia julkaisi tammi-kuun numerossa Jorma Tokoin kirjeen, jossa hän pyysi tietoja isoisästään Oskari Tokoista.

Oskari Tokoi-seuran puheenjohtaja Manu Kumpulainen ja tutkija Seppo Mutka lähettivät hänelle kirjeen ja materiaalia Oskari Tokoista. Kannuksen kulttuurisihteeri Veikko Vänänen soitti 8.2.1911 Jorma Tokoilta Harkoviin.

Jorma Tokoi on Oskari Tokoin pojan Nestorin ainoa poika. Oskari Tokoin lähdet-

tyä Neuvosto-Venäjältä vaimonsa ja kolmen nuorimman lapsensa kanssa, jäivät vanhimmat lapset, Nestori ja Tyyne Neuvosto-Venäjälle. Nestori toimi 1920-1930 luvuilla Leningradin yliopiston matematiikan opettajana. Hän oli naimisissa Nora Jääskeläisen kanssa ja heille syntyi poika, Jorma.

Tyyne ja Nestori Tokoi vangittiin vuonna 1937 ja he jäivät sille tielleen. Jorma Tokoi kasvoi äitinsä kanssa, mutta ei koskaan oppinut suomen kieltä. Hän asuu tällä hetkellä Harkovissa Ukrainassa. Hän on naimissa ja perheeseen kuuluu vaimo, tytär, vävy ja lapsenlapsi. Koulutukseltaan Jorma Tokoi on insinööri ja hän toimii geologisen tutkimuslaitoksen varajohtajana. Olojen nyt vapauduttua hän on ryhtynyt tutkimaan isoisänsä historiaa.

Oskari Tokoi-seura on kutsumassa Jorma Tokoin perheineen Kannukseen myöhemmin tänä vuonna Tokoi-museon avajaisiin.

VARSOVAN ... jatkoa etusivulta

tosotilaasta. Puola haluaa niiden poistuvan vuoden loppuun mennessä, kun taas Neuvostoliitto katsoo, ettei se ole mahdollista ennen kuin sotilaiden veto entisen Itä-Saksan alueelta on saatu päätökseen 1994. Neuvostosotilaita on tällä nyt Natoon kuuluvalla alueella vielä noin 338,000, ja heidän on tarkoitus poistua Puolan kautta.

Puolan mielestä Neuvostoliiton perustelu on pelkäämistä poliittinen. Lisäksi Puola on ollut haluton myöntämään kauttakulkuoikeutta ennen kuin siitä maksettavista korvauksista ja Puolan alueella olevien sotilaiden lähtöaikataulusta on päästy sopimukseen. Asian uskotaan ratkeavan vasta maiden presidenttien tavatessa joskus lähitulevaisuudessa.

Vaikka itäinen puolustusliitto nyt siirtyykin historiaan, ei sama kohtalo ole uhkaamassa läntistä Natoa. Varsovan liiton maista Unkari

on jo solminut Naton kanssa yhteistyösopimuksen. Myös Tshekkoslovakia ja Romania ovat osoittaneet vastaavaa kiinnostusta, mutta Puola ei.

Neuvostoliiton taholta tällaista lähentymistä ei ole katsottu viime aikoina aivan suopein silmin. Erään sikkäläisen asiantuntijan mukaan Moskovalle sopii hyvin entisten liittolaisten muuttuminen puolueettomiksi, mutta jäsenyys Natossa nostaisi myrskyn. Se ymmärretään hyvin Natossa, jossa ei myöskään ole ryhdytty minkäänlaisiin houkuttelutoimiin.

Kaikki entiset niin sanotun Itä-Euroopan maat ovat pyrkineet mahdollisimman läheiseen yhteistyöhön Euroopan yhteisöjen eli EY:n kanssa, ja eräät ovat jo innolla hakemassa jäsenyyttä. Tämänkin on osoitus Neuvostoliiton entisten liittolaisten halusta sitoutua länteen, mutta sitä on ainakin tähän asti pidetty Moskovassa soveliaana.

Puolustusministeri Dmitri Jazov ja ulkoministeri Aleksandr Bessmertnyh edustivat Neuvostoliittoa Budapestissa pidetyssä kokouksessa, jossa käytännössä romutettiin 1955 perustettu sotilasliitto.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Maaliskuun 5, 1966

Yhdysvalloissa esiteltiin 10-12 -vuotiaiden suomalaisten koululaisten piirustuksia, mitkä suomalainen laiva Finn-Enso toi maahan neitsytmatkallaan. Näyttely kiersi mm. New Yorkissa, Baltimoressa ja Washington, D.C.:ssa ja oli saanut osakseen suurta huomiota. Koululapset vastasivat piirustuksissaan kysymyksiin: Millainen on Amerikka? Vain yhden osanottajasta kerrottiin vierailleen USA:ssa.

Fitchburgin uutisissa kerrottiin Miriam Lehdon ohjanneen Workshop näytelmäseuran näytönsä näytelmän, komedia "A Shot in the Dark". Lehdon todettiin esiintyneen yli 40:ssä seuran näytelmässä ja myös ohjanneen useita vuosien varrella.

Maalisk. 8

Jesup, Georgiassa Suomalaisen Osuusfarmin johtokunta (Wayne Produce Association) kutsui jäsenet, tuttavat ja turistit järjestämänsä illanviettoon.

Brooklyn, NY:ssä kerrottiin vietetyn suur-New Yorkin keskuskomitean järjestämää Kalevalajuhlaa Imatran talolla. Ohjelma oli arvokas ja ohjelman esittelijä vilkkaalla ja miellyttävällä tavalla vaikutti siihen, totesi kirjeenvaihtaja "L.N."

50 vuotta sitten

Maaliskuun 4, 1941

New York Cityn uutisissa löytyi tällainen ilmoitus: "Halutaan soittajia. Hanuri, kitara, rummut ja piano. Mieluummin suomalaisia tai ruotsalaisia." Henkilön nimen ja puhelinnumeron jälkeen teksti: "Ei uniolaisille."

Maalisk. 5

Fitchburgin uutisissa kerrottiin urheiluseura Reippaan koripallojoukkueen voittaneen vastustajansa kultamitaliturnajaisten karsinnoissa B.F. Brownin koulun voimistelusalissa.

Maalisk. 6

New Ipswich, NH:ssä kirjeenvaihtaja "M.M." muistutti lähestyvistä kaupunginkokouksesta mm. näin: "Suomalaiset tietenkin äänestävät omia ehdokkaitaan, joiksi on asetettu: Tom Parhiala, selectmenniksi; tiepaaseiksi New Ipswichin centerin Arvi Somero; High Bridgeen ja neljäntien risteykseen Joonas Ypyä ja Suomikylälle Antti Lampi."

Maalisk. 7

New York Cityssä järjestettiin peräpohjalaisten ja Lapin läänin alueella asuvien ilta-mat Vesin salilla. Lukijoita kehoitettiin saapumaan "pohjan poikien seuraan, samoin siellä saatte tavata pohjan reippaita naisia."

75 vuotta sitten

Maalisk. 3, 1916

Fitchburgin uutisissa julkaistiin poliisilaitoksen vankeustilastot. Helmikuussa vangittiin kaupungissa 107 henkilöä, tavanomaista vähäisempi lukumäärä. Heistä 14 oli alaikäisiä ja 6 naista. Suurin syy vangitsemiseen oli juoppottelu, heitä oli listalla 66. Vangitut luokiteltiin myös etnisyytensä mukaan näin: "yhdysvaltalaisia 60, suomalaisia 16, irlantilaisia 7, Englannin alustalaisia 6, venäläisiä 4, ruotsalaisia 3, kanadalaisia, italialaisia, puolalaisia ja liettualaisia kaksi kutakin; itävaltalaisia, saksalaisia ja kreikkalaisia yksi kutakin."

Maalisk. 7

Gardner, MA:ssa äänestettiin kapakkaluvasta sillä seurauksella, että "kapakkapuolue" voitti äänin 1,261-965. "Koskahan työläiset viisastuvat edes sen verran, että eivät halua tuota ihmiskunnan kirousta itselleen ja työläistovereilleen", kommentoitiin kirjoituksen yhteydessä.

Maalisk. 9

Worcester, MA:ssa avattiin uusi suomalainen ruokakauppa osoitteessa 80, Belmont Street. Omistaja Isaac Maklow kertoi myyvänsä "kotona paahdettua kahvia, parhainta mitä on saatavana. Käteisostoksista sai 5 prosenttia alennuksen."

Suomi-kuvan parhaat kiillottajat ulkomaille

Sole Molander on vahvasti nousemassa kärkeen Suomen Keskustan ehdokkaana tässä kuussa pidettävissä eduskuntavaaleissa.

Edustava, monipuolisesti talouselämään ja Helsingin kaupunginvaltuustossa hallintoon perehtynyt valtiotieteen lisensiaatti ja entinen pankkiiri on tarmokkaasti ottanut vastaan haasteen ja asettanut laajojen piirien kannustamana kansaneudustajaehdokkaaksi kotikaupungissaan, Helsingissä.

Solella on mitä parhaimmat edellytykset ajaa eduskunnassa myös ulkosuomalaisten asioita - onhan hän itse asunut ja työskennellyt USA:ssa neljä vuotta ja Lontoossa yhtä kauan.

Vaiherikkaan ulkomaille oleskelunsa hän aloitti Havaijilla vuonna 1967, jonne hän amerikkalaisen miehensä Robin Cookin kanssa muutti. Sole opetti matematiikkaa Ha-

vaijin Yliopistossa samalla kun hänen sittemmin kirjailijana tunnetuksi tullut miehensä viimeisteli lääketieteen opintojaan.

Myöhemmin hän asui Washington D.C:ssä, josta toimi etelä Miamia edustaneen kongressimiehen Dante Fascellin assistenttina ja ehkä jo silloin sai vahvistusta kiinnostukseensa yhteiskunnan toimintojen edistämiseen lainsäädännön kautta.

Vastuuntuntoja halu asettaa tietonsa ja taitonsa yhteisiä etuja ajavien asioiden puolesta oli syntynyt jo kotona Turussa, jonka piirissä professori isä ystävineen loivat samumattoman tiedonhalun nuoreen tyttöön.

Myöhemmin Sole jatkoi vielä opintojaan Harvardissa, jossa yliopistossa hän myös toimi kaksi vuotta tutkimus- ja opetusassistenttina ennenkuin siirtyi suuren kansainvälisen liikepankin palveluk-

seen Lontooseen.

Lontoosta Sole Molander muutti 1975 takaisin Suomeen jatkaakseen Helsingin Yliopistossa kansantalouden opintojaan ja suorittikin lisen-siaatin tutkinnon paria vuotta myöhemmin.

Samoihin aikoihin Sole meni uudelleen naimsiin ja perusti perheen. Lapset Riku ja Kati ovat jo ehtineet äitinsä kanssa tutustua USA:n moniin nähtävyyksiin ja edustavat sitä kasvavaa polvea, jolle kansainvälisyys on kehittyneen tiedonvälityksemme ansiosta syntymälahja.

Kansainvälisyys asettaa aikaisempaa enemmän vaatimuksia kansallisten arvojen säilymiselle. Sole Molander lämpenee puhuessaan ulkosuomalaisten mittaamattoman arvokkaasta työstä kansallisten suomalaisten kulttuuriarvojen säilymisen puolesta. Hän muistaa hyvin unohtumattomat juhlatilaisuudet ja luennot joita Finlandia Foundation eri kaupungeissa järjesti ja ihaillen kertoo tietävänsä että yhdistyksen toiminta jatkuu edelleen voimakkaana ja entistä monipuolisempaan.

Erityisen iloinen hän on Finn-Fest USA tilaisuuksista ja kertoo tarkkaan seuraavansa kesäisten tapahtumien ohjelmia. Nuorten mukanaolo on ilahduttavaa ja jos tähän vaikuttaa nuorille mieleinen musiikkiohjelma, niin lisää vain vauhdikasta menoa toivoo Sole.

Sole puhuu kaunista, huoliteltua suomen kieltä. Ei ihme, että suomen kielen säilyminen ja sen opettaminen kaikille ulkosuomalaisten lapsille pitäisi olla mahdollista Solen mielestä.

Olisihan se hyvin surullista jos esim. suomen kielisiä kirjoja ei osattaisi lukea ulkosuomalaisten piirissä - tärkeä osa persoonallisuutta muokkaavasta kulttuuriperinteestä jäisi ymmärtämättä.

Jos suomalainen sukutausta rikastuttaa ja antaa erityistä lisäväriä ulkosuomalaiseen elämänpiiriin, niin yhtälailla ulkomaille asuminen avartaa ja rikastuttaa elämisen mallia myös niille ihmisille, jotka palaavat kotimaahansa.

Sole kertoo oppineensa paljon maailmalla vietettyjen

vuosien aikana. Toisten kulttuuripiirien arvomaailmaa tulee kunnioittaa ja suuressa maailmassa oppii myös suhteuttamaan itsensä ympäristöönsä, nöyrytyään ja olemaan kiitollinen monista asioista joita oli ehkä pitänyt itsestään selvyyksinä aikaisemmin, kuten puhdas luonto ja turvallisuus.

Maailman sekosortoinen tila ja Persianlahden sodan lisäksi monet muut sodat maapallollamme saavat kansaneudustajaehdokkaan ilmeen vakavaksi. Sodan jokapäiväisen tuhon lisäksi hän on huolissaan siitä tuhosta joka tulee vaikuttamaan luonnossa ehkä vuosikymmeniä ja ihmisten jokapäiväisessä elämässä pelkona ja taloudellisena epävarmuutena vielä vuosia sodan loppumisen jälkeenkin.

Pienenä ilmiönä sodan tuskasta ovat Suomeen yhä suurempina joukkoina saapuvat pakolaiset. Kansainväliset sopimukset velvoittavat Suomea vastaanottamaan kotimaassaan vainottuja ja turvattomaksi itsensä tuntevia ihmisiä, joiden elämisen alkuun auttaminen edellyttää pieneltä Suomelta ponnisteluja.

Tilaahan Suomessa on, mutta asuntoja on vähän ja nuoret erityisesti ovat vaikeassa asemassa perustaessaan perhettä ja etsiessään kohtuuhintaista kotia varsinkin Helsingin alueella.

Lääkkeenä onglemaan Sole uskoo järjestelyyn, jonka mukaan asuntolainat irrotettaisiin liikepankkien toiminnasta ja Valtion nykyinen asuntolaki kanavoitaisiin halpakorkeisiksi lainoiksi.

Euroopan yhdyntyminen tuo tarvittavaa kilpailua ja tulee epäilemättä vaikuttamaan nykyisten elintarvike- ja rakennusmateriaalien markkinointikartellin purkautumiseen. Tulevaa kilpailua ei pidä pelätä, vaan siihen on valmistauduttava hyvissä ajoin vahvistamalla yhteyksiä kaikkiin niihin maihin joihin jo perinteisesti on ollut hyvät kaupasuhteet.

Palkkojen nousua joudutaan hillitsemään ja säästäväisyydestä tulee taas jälleen tehdä tavoiteltava tapa, suoraan velvoite.

Luonnonsuojelu ja ympäristökysymykset pitkän aikavälin suunnittelussa eivät kuulu ainoastaan vihreiden asialistalle. Maaseudun elinkelpoisuus, vesien ja iman puhtaus ovat

tärkeitä kysymyksiä kaikille meille.

Energian jatkuvasti lisääntyvää tarvetta ei ratkaista pelkällä säästöohjelmalla. Uutta ydinvoimalaa Sole ei myöskään kannata, vaan haluaisi tutkia vaihtoehtoisten energialähteiden kehittämistä. Suomella on vielä mahdollisuus kehittää energiaa koskien avulla ja tuulivoimaloita voitaisiin kehittää erityisesti saaristoalueelle. Maan lämpöenergiaa ei ole vielä tutkittu riittävästi ja jätteiden polttaminen ilmaa saastuttamatta on myös mahdollista.

Talojen rakentamisessa tulisi entistä enemmän kiinnittää huomiota tekniikan kehityksen mahdollisuuksiin lämpöä säilyttäviin rakenteisiin, kuten ikkunoihin jotka tehokkaasti estävät kylmän ja vedon asunnoissa.

Lasten päivähoito ja koulutasiat ovat myös Solen sydäntä lähellä. Kouluikäisten lasten äitinä hän on tarkkaavasti seurannut koulutuksen tasoa ja koulujen ilmapiiriä. Hän on huolestunut ja toteaa että koulujen turha säästäväisyys on huonosti motivoitua ja valitettavasti kostaatuu opiskelun tehokkuudessa.

Nuorten kouluttaminen ja kannustaminen ottamaan vastuu siitä tulevien vuosien yhteiskunnasta johon he kasvavat on kaikkien meidän yhteinen asiamme jota on hoidettava jo nyt - varmistamalla lapsillemme paras mahdollinen peruskoulu ja jatkokoulutus aina yliopistoa myöten.

Eeva Pinomaa

Pyhän Urhon juhlat

BRANFORD, CT - International Order of Runeberg järjestön New Havenin alueella toimiva Logde 205 järjestää kolmannen vuotuisen Pyhän Urhon juhlan lauantaina, maalisk. 16. p:nä klo 7:00 illalla Tabor Lutheran kirkon tiloissa, 45 Tabor Drive.

Ohjelmaan kuuluu suomalaisia satuelokuvia. Osanottajia kehoitetaan tuomaan mukanaan jotain suolaista pikku-naposteltavaa.

Päälle violettia ja vihreää Pyhän Urhon kunniaksi. Tuokaa ystävä mukaan hupaisaan illanviettoon.

Varaukset ja lisätietoja: Brenda Nousiainen (203) 272-0502.

Sole Molander

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Floridan kuulumisia

Suomi Konferenssin juhlat 1991 Lake Worthiin Floridaan

USA:n Suomi Konferenssin vuosijuhla pidetään Lake Worthin kaupungissa Floridassa 7 - 9. huhtikuuta 1991. Juhlavieraitten kokouspaikka tulee olemaan St. Andrew Lutheran Church -seurakunnan suojissa, 915 South E. Street.

Kansalliset FinnFest USA '91 juhlat pidetään Lake Worthissa edellisinä päivinä 4-7 huhtikuuta 1991, keskuspaikkana Bryant Park.

Pitkien matkojen takaa tulijat voivat samalla osallistua molempiin. Paikalliset FinnFestin ja SKin juhlakomiteat

valmistavat järjestelyjä.

Suomi Konferenssin ohjelma

Suomi Konferenssin juhla-ohjelma alkaa sunnuntai-iltana, huhtikuun 7. p., ja jatkuu puoleenpäivään asti tiistaina, huhtik. 9 p.

Ohjelmaan tulee kahdet jumalanpalvelukset, evankeliumikokoukset, lähetyskokoukset, sana ja sävel -ohjelmat, keskustelukokoukset, SK:n "business" kokous ja lopuksi sarja teologisia luentoja.

Saarnaajia ja puhujia tulee

Suomesta, Kanadasta ja Yhdysvalloista. Juhlille toivotaan ennätysmäärä osallistuvia. Onhan Lake Worth'n ja Lantan kaupungissa 30,000 suomalaista talvikuukausina. FinnFestiin odotetaan 7,000:sta aina 9,000:een vierasta. Suomi Konferenssiin toivotaan tulevan satoja, kirkon paikat aivan täyteen.

Lisätietoja voi saada: FinnFest '91, P.O. 1229, Lake Worth, FL 33460. Kirkkojuhlan tietoja, St. Andrew's Lutheran Church, 915 South E. Street, Lake Worth, FL 33460-4899, puh. 407 - 582-0554.

Floridan terveiset

Kyllä täällä on ollut paljon musiikkiesityksiä. Ylistaron sekakuoro, Vetelin mieskuoro ja Saarijärven mieskuoro ovat esittäneet korkealaatuisia ohjelmia St. Andrews kirkossa, Kenttä- ja Turistihaalilla. Meillä on ollut musiikkirikas talvikausi tähän mennessä.

Erikoismyynnit Suomi Collegen hyväksi pidetään 16. maaliskuuta St. Andrews kirkon seurakuntasalissa. Myytäväksi tarjotaan korkealaatuisia tavaroita, myöskin "pääsiä", pullaa, riisipuuroa, kahvia ja pullaa sekä arpajaiset runsain lahjoin.

Tulkaa joukolla pitämään hauskaa, ovet aukeavat 9 a-

mulla.

Suomi College, joka on yhteydessä Evangelical Lutheran kirkon kanssa, on ainoa suomalaisten perustama opisto USA:ssa (vuonna 1986).

Täällä myöskin pidetään FinnFest suurjuhlat 4-7 huhtikuuta etupäässä Bryant Parkissa, jossa esiintyy suomenkulttuuri kukoistuksillaan monipuolisilla ohjelmilla. Aivan Suomesta saakka tulee arvokkaita esityksiä.

Tulkaa mukaan FinnFestiin ja samalla lomalemaan lukemattomissa näkemisen arvoisissa Etelä-Floridan paikoissa

J.W. & Eva Koski

FINNFEST ... jatkoa etusivulta

Tavallista on, että elävin kiinnostus juurien etsintään syntyy amerikansuomalaisten keskuudessa kolmannessa polvessa. Tämä, eräänlainen uudestisyntyminen koetaan tarpeena saada kosketus menneeseen. Kysytään, mistä minun esivanhempani tulivat.

FinnFest pyrkii antamaan vastauksen näihin kysymyksiin tarjoamalla puitteet monimuotoiseen ajatustenvaihtoon ja kulttuurivierokokemuksen herättämiseen.

Kielikysymys kysymyksistä herkin?

FinnFest on kaikkien USA:ssa asuvien suomalaisten yhteinen kulttuurijuhla. Kuitenkin, jotta viesti saataisiin perille niille tuhansille FinnFestiin osallistuville amerikansuomalaisille, jotka eivät enää taida suomen kieltä, viestittämisen tulee tapahtua kielellä, mitä kuulijat ymmärtävät.

FinnFest -vieraiden välityksellä voidaan kertoa Suomesta ja suomalaisesta kulttuurista kymmenilletuhansille Suomeen ystäville, jotka eivät voi juhliin osallistua.

Kielikysymyksessä seurataan ajatusta, minkä mukaan meidän on helpompaa lähestyä vuotta kuin odottaa, että vuori tulisi luoksemme. Kuten todettiin, FinnFest järjestetään huhtikuussa -91 ensimmäisen kerran Lake Worthissa Floridassa.

Se seikka, että tässä suomalaisten yhdyskunnassa on runsaasti ystäviä, joiden äidinkieli on suomi, vaikuttaa tämän FinnFestin olemukseen. Vastoin kuin aikaisemmissa FinnFesteissä, mitkä on järjestetty yksinomaan englannin kielisinä, Lake Worthissa ohjelma on kaksikielistä siihen mittaan kuin se on käytännössä mahdollista ja taroituksenmukaista.

Kieliasetelmassa mittasuhteina ovat tosiasiat, että FinnFestiin tulee tuhansia, jotka eivät ymmärrä suomea, ja satoja, jotka eivät ymmärrä englantia.

Meille - mukaanlukien Suomessa syntynyt tämän jutun kirjoittaja - on tärkeää, että sanomaa nyky-Suomesta kerrotaan ympäri maanosan kielellä, jota tiedonhaluiset amerikansuomalaiset ymmärtävät.

Mitä sitten
FinnFest tarjoaa
suomen kielellä

Ohjelmakirjassa on tunti-tarkka selostus FinnFestin ohjelmasta. Lyhyesti sanottuna FinnFestin puitteissa voi elää ja nauttia "suomeksi" neljän päivän ajan aamusta iltaan.

Ilona on sekin, ettei musiikki tunne rajoja, torilla voi tehdä kauppaa molemmilla kielillä, tanssinaskeleet ovat yhtä kevyitä soitettiinpa sottiisia englanniksi tai suomeksi. Lisäksi, FinnFestissä nautitaan "vanhan maan" kotoisia herkuja.

Miksi kaikki ei ole ilmaista?

Hyvä kysymys. Suru vaan, ettei edes joulupukille mikään tule lahjaksi. FinnFestin järjestämisestä koituu mittava määrä kuluja, mitkä tulee kattaa. Siitäkään huolimatta, että kaikki FinnFestin järjestelytyössä mukana olevat toimivat ilman palkkaa tai korvausta, ilmaiseksi ei saada muuta kuin suloista Floridan merituulta.

Rekisteröintimaksu oikeuttaa FinnFestin alku- ja loppujuhla-tilaisuuksiin, ruokaesittelyihin, luennoille ja seminaareihin, konserttiluennoille, elokuva- ja videoesityksiin, kiertokierroksiin, laivaristeilyyn, jatkuvan viihdeohjelman seuraamiseen ja Lake Avenuen ilta jatkuu sivulla 7

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Helmik. 28, 1991
Värikäs viikko vierähti nopeasti. Sunnuntaina 24 p. saimme vieraaksi Uudenkaupungin Laulu-Veikkojen kuoron, joka hurmasi asukkaamme upealla esiintymisellään. Sydämelliset kiitokset vierailusta ja lahjoista jotka ilahduttivat meitä vielä pitkään.

Tiistaina kodissamme vieraili korkearvoinen vieras, Suomen ortodoksisen kirkkokunnan päämies arkkipiispa Johannes. Arkkipiispa piti koskettavan puheen sekä haastatteli asukkaitamme.

Leo Jaakkola, Heimo Forster ja Janet Kivi esittivät pienen ohjelman vieraamme iloksi ja duettolaulua esitti Signe Broman ja allekirjoittanut.

Puheenjohtaja Antti Niskanen selosti vieraallemme kotimme toiminnasta ja loi katsauksen kotimme alkuperästä. Pastori Eino Salo johdatti loppurukoukseen.

Keskiviikkona iloinen joukko auttavia käsiä aloitti aamutouhut ja iltapäivällä saimme jälleen kuorovieraita. Nyt esiintyi Saarijärven upea kuoro. Oli todella nautittavaa kuultavaa. Kiitos teille käynnistänne.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

FinnFest USA '91

Huhtikuun (April) 4 - 7, 1991

Jatkuvaa viihde- ja huviohjelmaa, tori, hengellistä ohjelmaa, urheilua, ruoanlaittoesityksiä, suuri määrä luentoja ja seminaareja myös suomeksi, konsertteja, tanssiaisia, elokuvia, laivaristeily ym. Ilmoittautuminen, varaukset ja lisätiedot osoitteesta:

Continuous entertainment, market place, worship services, sports, food demonstrations, lectures and seminars, concerts, dances, movies, a cruise etc. For registration & reservation information please contact:

FinnFest USA '91 Committee
P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460
Phone (407) 547-7788

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimma maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmilta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitua haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Berkeley, CA

Helmikuu loppuu ja meillä on kevät. Puut kukkivat katu- ja puutarhoissa kauniina valkoisina ja vaaleanpunaisina.

Veljeysseuralla oli Kalevalanpäiväjuhla, laulujen, runojen ja musiikin merkeissä. Lau-lukuoro lauloi suomalaisia kansanlauluja. Anja Miller puhui Kalevalasta ja soitti viisirivistä kannella. Paula Erikilä lauloi ja lausui sekä yksin että Esko Salomaan kanssa.

Juhani Rauhalan luki Väinämöisen jääjyväiset sekä suomen- että englanninkielellä. Allekirjoittanut esitti Kantelet-taren runoja ja oman runon-sa. Tämän juhlan juontajana toimi Leo Vuosalo. Hän näytti myös filmin Väinämöisestä.

Kahvitarjoilusta kiitokset Elii Hoville ja Vivian Vuosalolle. Elii toi myös kauniit kukkakaset piristämään tilaisuutta. Monet kiitokset!

Lauantaina huhtikuun 27 päivänä alkaen kello 7:30 il-lalla on Laukukuoron Vappu-konsertti ja tanssit Veljeys-seuralla, 1970 Chestnut St., solistina on Sharon Tissue. Tanssimusiikista huolehtivat Unto ja Tim Laine.

Tulkaa juhlimaan kevättä ja kuuntelemaan ja laulamaan kanssamme!

Sunnuntaina toukok. 5 päi-vä Berkeleyn Veljeysseura täyttää kunniaakkaat 80 vuot-ta, ja odotamme myös vieraita toisista Veljeysseuroista. - Aluksi on Veljeysseuran Grand Lodge virkailijoiden kokous, ja sitten iltaohjelmalla juhlaoh-jelma. Olemme onnistuneet säilyttämään täällä oman haalin missä voimme kokoontua. Siis kaikki tervetuloa vieraak-semme, odotamme Teitä!

Eurekan Veljeysseura juhli 92-vuotispäiväänsä. Onneksi olkoon! Olette edellä, mutta perässä me tullaan.

Kelso Longview, WA. juhli 50-vuotispäivää maaliks. 17. päivä, Catlin Crange Hall, 207 Shawnee, No. Kelso 2:00 p.m. Onnittelut heille myös!

Auttavainen sisar, Aili Knorr, lahjoitti 2,000 dollaria kova-äänisysteemiä varten, joka hankittiin juuri meidän veljeys-seuramme haaliin. Entinen kului loppuun, ja tällaiset ostokset ovat kaaliita. Suuret kiitokset tästä lahjasta! Us-kon, että kuulette nyt ohjelmat paremmin.

Toukokuun toinen sunnun-taiaamu Veljeysseuralla on kahvila-huoneessa vuosittai-nen Äitienpäivä aamiaisen. Äitien nauttii varmaan paljon enemmän miesten laittamasta aamiaisesta ystäviensä seu-rassa haalissa, kuin mistään ravintola-ateriasta muualla.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmi-täjiä, Nippa Energy-Maid kes-kuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Tervetuloa!

Sitten onkin jo kesä ja saam-me odottaa hauskaa Juhannusjuhlaa Sonomassa. Sinne mennään aina koko perheen voimalla nauttimaan keskike-sästä, uimalla, ottamalla aurin-koa, urheilu- ja uimakilpailut siellä on myös.

Sota on parhaillaan, ja o-dotamme, että se saataisiin pian loppumaan. Ne kuumat hiekka-aavikot ovat ikäviä paikkoja olla kesän kuumuu-dessa. Joku ehdotti, että Hussein pitäisi savustaa siel-tä bunkkeristaan ylös, tai muurata sementti oven eteen, että jäisi sinne! Tarvitsevat parammen hallituksen siinä maassa.

Hauskaa kevättä ja Pääsiäis-tä!

Aini Tossavainen

Olavi Virran levytykset yhdeksi sarjaksi

Olavi Virta levytti elämänsä aikana liki 600 iskelmää, en-simmäiset 1930-luvun lopul-la, viimeiset 1966.

Virran tuotanto julkaistaan nyt uudelleen massiivisena le-vysarjana, kronologisessa jär-jestyksessä.

Kyseessä on ensimmäinen näin laaja yhden artistin koko-naislevytyshanke suomalaisen populaarimusiikin histo-riassa. Cd-formaattiin tallen-nettuna Virta vie yli 20 levyä.

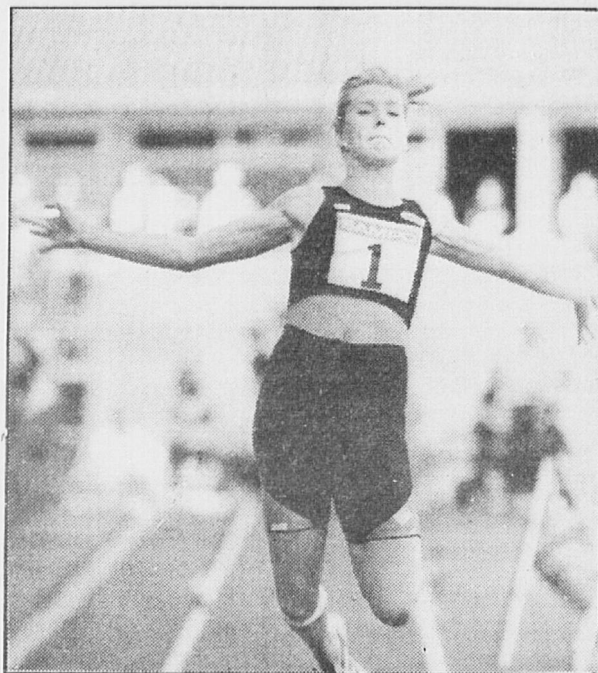
KOK:n Samaranch:

Etelä-Afrikan olympiakelpoisuus ratkeaa lähiaikoina

Kuinka pian Etelä-Afrikka on olympiakelpoinen maa? Se on kysymys, johon Kansain-välisen olympiakomitean pu-heenjohtaja (KOK) Juan An-tonio Samaranch uskoo löy-

tyvän vastauksen jo lähiai-koina.

Samaranchin mukaan Ete-lä-Afrikka on tervetullut olyn-piaperheeseen heti, kun maa luopuu rotuerottelusta.

Ringa Ropo paransi pituushypyn sisä ratojen Suo-men ennätystä kahdeksalla sentillä helmikuun 19. päivänä Tukholmassa. Uudet SE-lukemat ovat 678.

"Nyt kun Etelä-Afrikassa tapahtuu tärkeitä muutoksia, voimme odottaa maan paluu-ta olympialiikkeeseen", Sa-maranch sanoi uutistoimisto Reuterin haastattelussa.

Samaranch viittasi Etelä-Afrikan presidentti Frederik de Klerkin puheisiin, joiden mu-kaan rotuerottululakien kumo-aminen tapahtuu muutaman kuukauden kuluessa.

Etelä-Afrikan perustuslakia-sioiden ministeri Gerrit Viljo-en tosin täsmensi de Klerkin äskettäistä lausuntoa sano-malla, että rotuerottelu voi-daan poistaa vasta uudella perustuslailla.

KOK on ensimmäinen kan-sainvälinen urheilujärjestö, joka on aloittanut keskuste-lun Etelä-Afrikan kanssa suh-teiden parantamisesta.

"Olemme seuranneet Etelä-Afrikan kehitystä varovasti kaikki nämä vuodet. Haluamme normalisoida suhteet niin pian kuin mahdollista", Samaranch sanoi.

KOK aikoo lähettää Etelä-Afrikkaan lähiaikoina ryhmän, joka tutustuu maan oloihin ja urheiluelämään.

Etelä-Afrikka itse on toivo-nut, että sen urheilijat voisivat olla mukana Atlantan kesäki-soissa 1996.

Nuutajärvi vei suomalaista lasia maineeseen

Nuutajärven lasikylää ver-rataan mielellään Italian his-torialliseen lasisaareen Mura-noon. Mielellä on 1950-luvun maineikas suomalainen design ja sen kärjessä Nuu-tajärven Lasi kuuluine taitei-lijoineen. Heitä olivat Gunnel Nyman, Kaj Frank ja Saara Hopea.

Suomalainen tyyli kulki eri suuntiin kuin Keski-Euroopan, brittien tai ruotsalaisten ku-ninkaallinen kristalli- ja viini-lasiperinne. Suomalainen lasi muovautui selkeäksi, funktio-naaliseksi käyttö- ja taidela-siksi. Se herätti huomiota

maailmalla; kotimaassa Nuu-tajärvi oli lasin aatelin.

Nuutajärven lasitehdas sai alkunsa 1793, jolloin Tukhol-man Kuninkaallinen Kauppa-Kollegio myönsi Nuutajärven kartanon omistajalle Jacob Wilhelm de Pontille luvan la-sitehtaan perustamiseen. Tehdas teki ikkunalasiasia, palo-viina- ja säilöntäölke-ä.

Ensimmäisen suuren nou-sun Nuutajärvi koki professori, arkkitehti Johan Agapetus Törngrenin aikana. Hän teetti arkkitehti G.T. Chienitzillä teh-

taalle asemakaavan ja rakensi asuntoja.

Törngren kävi Keski-Euroopassa opinto- ja väräysmatkoilla ja hankki Hämeen sydänmaalle belgialaisia, ranskalaisia, saksalaisia ja ruotsalaisia puhaltajia. Heitä varten tehtaalle perustettiin olut-panimo ja ravintola.

Törngren puuhasi liikaa ja joutui vararikoon. Nuutajärven kartanon ja tehtaan lisäksi Törngren menetti mm. Hel-singin Hietalahden telakan.

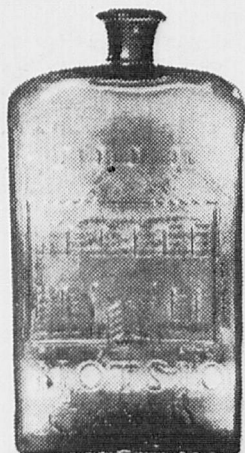
Lasitehtaan omistajaksi tuli 1869 Torsten Costander, jon-

ka sukua Nuutajärven karta-non nykyiset omistajat Bran-derit ja Bergrothit ovat.

Hietalahden telakan ja Nuu-tajärven Lasin kohtalot yhdis-tyivät jälleen 1950, jolloin Wärstilä osti lasitehtaan omis-tajasuvulta.

Wärstilä myi 70 prosenttia lasitehtaasta Ahlströminille 1988, ja Nuutajärvi yhdistetiin Ahlströmin omistamaan lii-talaan. Loput 30 prosenttia osti Hackman kesällä 1990.

Hietalahden telakka, Wär-silä Meriteollisuus, meni kon-kurssiin vuosi sitten.

Vihreä pullo
1800-luvun
puolivälistä.

Lääkepulloihin
maalattiin etiketit
käsin.

Puristelaseja
1910-luvulta.

Savulasimaljakko
1920-luvulta.

Helena Wileniuksen
kannu ja lasi
vuodelta 1905.

"Katso, tässä minä olen"

Ja serafit huusivat ja sanoivat toisilleen: "Pyhä, Pyhä, Herra Sebaot, kaikki maa on täynnä Hänen kunniaansa" (Jes. 6:3)

Ja kynnysten perustukset vapisivat heidän huutonsa äänestä ja huone täyttyi savulla. Niin minä sanoin: "Voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Sebaotin". Silloin lensi minun luokseni yksi serafeista, kädessään hehkuva kivi, jonka hän oli pihdeillä ottanut alttarilta ja kosketti sillä minun suutani sanoen: "Katso, tämä on koskettanut sinun huuliasi, niin on sinun velkasi poistettu ja sinun syntisi sovitettu". Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: "Kenenkä minä lähetän? Kuka menee meidän puolestamme? Minä sanoin: "Katso, tässä minä olen, lähetä minut". (Jes. 6:4-8)

Jumala oli ilmestynyt Jesajalle, kutsunut hänet profetan suureen tehtävään. Jesaja sai nähdä Jumalan korkealla ja ylhäisellä istuimella, ja Serafit, nuo kuusisiipiset enkeliohennot, eli taivaallisen sotajoukon, seisomassa Jumalan valtaistuimen ympärillä, jotka vuorolauluin ylistivät Jumalan Pyhyyttä, valtaa ja kunniaa niin voimallisesti, että kynnysten perustukset vapisivat heidän huutonsa äänestä ja huone täyttyi savulla.

"Pyhä, Pyhä, Herra Sebaot, kaikki maa on täynnä Hänen kunniaansa". Tämä taivaallisen sotajoukon huuto ei ikinä lakkaa kuulumasta. Sen voi kuulla vielä aikakautemme ihmisen, hän, jolle Kaikkivaltias Jumala tahtoo ilmestyä ja kutsua palvelustehtäväänsä.

On varma totuus, että kuullessamme tuon valtavan ylistyshuudon, alkaa sydämemme maaperä vapisemaan ja tunnemme itsemme syntiseksi

ja sanomme Jesajan tavoin: "Voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet". Mutta Jumalalle kiitos, vielä tänäkin päivänä Jumalan Pyhällä alttarilla hehkuu polttavat hiilet, joilla Hän tahtoo koskettaa huuliamme ja Armon Isä antaa meidän kuulla sanat Pyhän Poikansa suusta: "Sinun velkasi on poistettu ja syntisi sovitettu". Mikä armo omistaa tämä suurin sanoma henkilökohtaisesti...

Mutta anteeksiantamus - alttarihiilen kosketus - odottaa vastarakkautta, sydäntä, joka vastaa Herralle ehdoita: "Katso, tässä minä olen. Ota elämäni. Ota kaiken. Ja kun herran ääni sanoo: "Kenenkä minä lähetän? Kuka menee meidän puolestamme? Silloin on vastaus valmiina: "Herra, katso, tässä minä olen, lähetä minut".

Kun näin saa tapahtua elämässämme Jumalan armosta, silloin ei enää katsota omaan heikkouteen eikä ihmispelkoon. Ei ihmisten mielipiteisiin, eikä luoteta omiin voimiin. Silloin kuulemme ylösnousseen Vapahtajan äänen, joka kutsuu ja velvoittaa: "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille". Tämä käsky ei salli yhdenkään Herraan uskovaa jäädä toimeettomaksi, eikä sivustakatsojaksi.

Totisesti - Jeesus elää. Hän on joka hetki kanssamme. Hän vahvistaa sanansa. Hän tekee sen eläväksi. Hän itse on mukana Sanassaan ylösnousseena, kirkastettuna Herrana - Kiitos Jumalalle! Meillä on turvapaikka, Kristus-kallio. Hän on tie, totuus ja elämä. Tällä tiellä meille aukenee Armon sanan ovet, ja sen kautta Jumalan maailmoiden valtavat näkymät. Tällä tiellä näemme uskon silmin Herramme elävänä vierellämme. Saamme tuntea Hänen rakautensa ihmeellisen virran

yhtä suurena, kuin kirkastusvuoren kokemus, joka saa meidät huudahtamaan: "Herra, minun on tässä hyvä olla."

Mutta tie Pyhiltä vuorilta johtaa alas kilvoitustielle. On kiirehdittävä sinne, missä häitä ja ahdistus painaa ihmisydämiä. Näemme ympärillämme tuskaisia sydämiä, pelkoa ja epätoivoa. Tämä häitä ei vaiennu maailman pauhinassa, eikä tekniikan kovimmassakaan metelissä. Moni sielu itkee epätoivon - ja epäonnistumisen raunioilla kysellen itseltään: "Miksi elän? Miksi kärsin? Mitä minun olisi tehtävä, enää en jaksa?"

Hätä, ahdistus ja tuska ovat Jumalan puhetta. Siksi Herran täytyy sanoa: "Kenenkä minä lähetän?" Herra odottaa! Maailma odottaa! Joku voi odottaa aivan vierellämme? Sentähden, on aika nousta, lähteä alas laaksoihin, arkisen elämän keskelle, teille ja aivotierille - sinne, missä tämän päivän Jerikon tien matkaa kulkee...

Kaikkukoon henkemme kovissa jatkuvana kehoituksena profeetta Jesajan tavoin lupaus Herralle: "Katso, tässä minä olen, lähetä minut" Tällä kuuliaisuuden ja uskon tiellä vaeltavalle on annettu valtuudet Jeesuksen nimessä vapauttaa ahdistettuja ja kaipaavia sydämiä Pyhällä sanalla: "Sinun velkasi on poistettu ja syntisi sovitettu."

Kiitos, Herra, että osoitat meille tien, verrattoman tien, ja viet työsi päätökseen, iankaikkiseen voittopalkintoon Taivaan Kunniaassa.

Siunaavin terveisin
Kerttu Kopsala

FINNFEST ... jatkoa sivulta 5

huveihin. Avoinna ovat myös uskonnolliset tilaisuudet.

Edellisten lisäksi on tilaisuuksia, joihin myydään erillinen pääsylippu. Näistä voidaan mainita urkukonsertit, torvisoittokonsertit, päivällisjuhlat, tanssiaiset ja lopuksi, mutta ei vähiten, laulaja- ja soittajatahti Merja Sorian konsertti. Suomessa syntynyt taiteilija Soria hurmasi yleisönsä FinnFestissä kesällä - 90.

Miten voin auttaa FinnFestin onnistumisessa?

Lake Worthin suomalaisten kunnia-asiana on viedä FinnFest lävitse niin, että siitä koituu kiitosta ja kunniaa, paitsi Suomelle, myös tämän seudun suomalaisille.

Meillä on nyt tilaisuus näyttää, mihin me Suomessa syntyneet kykenemme. ... ajatukseksi "Kun toimeen tartutaan. ... ja ilmoittaudumme vapaaehtoisiksi FinnFestiin. Jokaisen panos on tervetullut.

Kielitaito, muukaan taito, ei ole esteenä. Kaikille löytyy vakanssi. Itse saa valita tuntinsa ja auttamisen kohteen. Tulee hyvä mieli ja jää kaunis muisto. Jälkeenpäin voidaan tyytyväisin mielin muistella, että "olinhan siellä minäkin".

Tuure Salomaa

Kuolleita

Irja Alden

ASBHY, MA - Irja (Kerttula) Alden, 83, Jones Hill Road, kuoli helmik. 28, 1991 Burbankin sairaalassa. Hänen aviomiehensä Fred S. Alden II kuoli 1985.

Hän oli syntynyt jouluk. 9, 1907 Fitchburgissa Frans ja Selma (Hesselgren) Kerttulan tyttärenä ja sai päästötodistuksen Fitchburg high schoolista 1927. Hänen isänsä työskenteli latojana Raivaajan kirjapainossa.

Edesmennyt jäi eläkkeelle 1972 American Tool & Machine Co.:n palveluksesta Fitchburgissa, missä hän oli työskennellyt kirjanpitäjänä.

Hän kuului Ashbyn Congregational kirkon seurakuntaan ja oli jäsenenä Ashby Senior Citizens ryhmässä.

Kaipaamaan jäi poika Fred S. Alden II Ashbyssä; sisko Enni Henion, Palm Bay, FL; kaksi lapsenlasta sekä joukko sisarusten lapsia.

Moorcroftin hautaustoimisto, 31 Myrtle Ave., Fitchburg, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtuu keuhkalla West hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

NORDGREN HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

The Finnish-American

RAIVAAJA

The Finnish economy today

The following presentation was given by Jarmo Sareva, first secretary at the Embassy of Finland in Washington D. C., at Pepperdine University in Malibu (CA) on January 12.

Finland seemed to be the European success-story of the 1980s: from 1977 through 1989 - what could be characterized as "the golden years" - her GNP grew at an annual rate of 3.7 %. This was the second highest growth rate among the OECD countries after Japan.

As a result, Finland's GNP per capita, measured in current exchange rates, would now seem to be the second highest among industrialized countries right after Switzerland.

Using the more accurate purchasing-power parities as a measuring-stick the Finnish GNP per capita is still clearly higher than the EC average, at about the same level as that of the former West Germany. This makes it an affluent market indeed.

However, all good things must come to an end. The boom made a crash landing in 1990. Whereas growth in 1989 was 5.2%, in 1990 it slowed down to less than 1% and this year we will be lucky to grow at all. Any recovery will be slow and painful, starting mid- or late next year at the earliest. What happened?

In a sense this crash landing was a classic example of an economy overheating, choking as a result of its own success.

It's been said of the Finns that they cannot handle good times, that they are at their best in gloomy conditions that require consensus and sacrifice. Most nations tend to waste their opportunities in good times - success has the bad habit of blinding you - and Finland was no worse than others in this respect. The point is that as the good times roll, it is an extremely uncomfortable and distant idea for a decision-maker to start preparing for the worst.

As a result of that overheating - too much growth - Finland is now running current-account deficits in the four-percent range. The figure itself is worrisome, but if one takes a closer look into the composition of the deficit, the outlook brightens somewhat.

First of all, the major contributing factor to the deficit is net interest paid on our foreign debt. Most of this debt, however, is held by the private sector, which plunged into an investment spree in the latter part of the '80s and financed these investments to a great degree with foreign bank loans.

Even though these investments did include too many shopping malls, health spas and other, from a purely productive viewpoint unworthy undertakings, the rest is expected to pay off. It is increasingly irrelevant whether a company owes money to a Finnish or, say, a Dutch bank as long as the com-

pany has state-of-the-art machinery and equipment. It is no coincidence that productivity of the Finnish industry grew faster than that of any other country except Japan in the '80s.

By comparison, the public sector has been very conservative, if not outright calvinistic in its borrowing - state debt as percentage of GNP is approximately 12%, when the average among major industrialized countries - the G7 - is roughly 55%.

4.5% and paper consumption between seven and eight per cent. Increased paper exports to Germany meant that the overall volume of Finnish paper exports remained at the previous year's level.

It is not, however, enough for Finland to have a trade account roughly balanced: in order to counter the structural deficits in interest payments and tourism and to avert a substantial increase of the overall foreign debt from today's still safe level

tributed to somewhat higher-than-average rate of inflation.

The first steps to curb such restraints taken by the government, combined with the economic downturn, have brought inflation down to an annual rate of roughly 5.5%. That is, incidentally, just about half of the current Swedish inflation rate, although still higher than that of Germany, the Netherlands, France, Denmark and the other European countries with seemingly rock-solid EMS currencies.

for goods, services, capital and people in the 18-nation region, plus extensive cooperation in fields such as R&D or education.

For Finland, it will also mean the single biggest overhaul of her legislation ever - introduction of thousands of pages of EC laws into our legal system. This will dramatically alter the economic landscape and eventually force the lax sectors of the economy to get their act together or perish.

As mentioned before, Sweden will probably submit an application to join the EC, maybe already this year.

It used to be common wisdom that as the Swedes submit their application in the morning, the Finns and Norwegians will follow suit in the afternoon. Now it seems, however, that Finland will not vindicate that common wisdom.

Leading politicians, the President included, have repeatedly and rather unequivocally stated that Finland does not intend to seek full membership, not at least as long as an EEA-agreement is in the cards, and as long as we really don't know whether the EC will evolve into a political union with supranational security policy and defense functions. The positions of the three major parties have in fact moved closer with one another.

European integration is, of course, a major challenge to Finland and the rest of the EFTA countries. In the past, however, when facing similar challenges, Finns have been tremendously adept in finding creative and pragmatic solutions. They like to think of themselves as people who speak softly but carry a big stick of political and economic wisdom.

Joining EFTA in the early 1960s, concluding a free-trade agreement with the EC in 1973 and the parallel track of building a mutually advantageous economic relationship with the Soviet Union are testimonies of Finland's ability to always end up with decisions necessary to the well-being and prosperity of her people.

I have no doubt that this will be the case even today.

to be continued

Turku's Typhoon Arena ready for World Ice Hockey Championships

The exterior of the new Typhoon Arena in Turku, Finland, is shown in the above photo. To the left is an interior view.

The Typhoon Arena in Turku, on the southwest coast of Finland, is a new arena designed for sports, light entertainment and cultural extravaganza.

The arena can accommodate up to 10,000 people and the building's acoustics are specifically designed to suit both electrically enhanced and non-amplified performances.

The stages, lighting, sound effects and video equipment, restaurants other public spaces permit the staging of events that require numerous performers, long performance times and high quality facilities for the public.

The venue also offers advanced communication services, based on optical fibre cabling, which enable events to be transmitted live to an international audience.

Naturally, the Typhoon also has its own internal video and television systems by which audiences can follow events on monitor screens in the restaurants and other areas outside the main auditorium.

In the auditorium, pictures can be projected on to four video walls each measuring 4 x 3 metres, or on to a movable super screen with a surface area of 5 x 7 metres.

The official inauguration was scheduled for Feb. 2.

The World Ice Hockey Championships take place at the Arena from April 19 to May 4, 1991.

The Spirit of Finland

The second biggest factor contributing to the current account deficit is the tourism account, which is heavily in the red. Finland is and will probably remain a country too expensive and cold for mass tourism, whereas the increasingly wealthy Finns will probably go on exploring the world.

By comparison, the trade account will this year probably be almost balanced.

The Finnish home-made recession has been aggravated by reduced demand in her three export markets - Sweden, the Soviet Union and Britain.

On the other hand, exports to Germany are up: last year, the German economy grew about

- roughly 22% of GNP - Finland needs trade account surpluses and, consequently, an even stronger and more viable industrial sector. The Finnish government has already set as one of its foremost goals the strengthening of the "open," i.e. the exporting and import-sensitive sectors of the economy.

Another major goal of Finland's economic policy is the opening up of the rest of the economy for competition - both domestic and foreign.

Here it has a long way to go, as a large part of her domestic service industries are infested with various forms of formal or informal restraints of competition. These restraints have con-

It does seem as if a major opening up is, indeed, on its way.

Finland and the other EFTA countries (European Free Trade Association: Austria, Finland, Iceland, Norway, Sweden and Switzerland) are currently pursuing negotiations with the EC on forming a huge all-western-European internal market - a European Economic Area or EEA - comprising 18 countries. If an EEA is formed as planned by the beginning of 1993 - and its formation seems to be all but certain despite the decision of the Austrians and, apparently, the Swedes to also seek full membership in the EC - it will mean full freedom of movement

New York, NY

Finnish conductor Paavo Berglund will replace an ailing Klaus Tennstedt in a concert series next month with the New York Philharmonic at Avery Fisher Hall in Lincoln Center.

Berglund will conduct Beethoven's Symphony No. 2, Mozart's Symphony No. 32, and Prokofiev's Piano Concerto No. 2 (Horacio Guérrez soloist) on March 14, 15, 16 and 19.

The Avery Fisher Hall box office phone number is 212-874-2424.

Information Service of Finland
New York, NY

More about Tokoi's Soviet descendants

The following was translated from an article appearing in the February 14, 1991, issue of the Lestinjoki newspaper of Kannus, Finland.

A Petroskoi Finnish publication *Carelia* printed in its January issue Jorma Tokoi's letter in which he was asking for information about his grandfather Oskari Tokoi.

The chairman of Oskari Tokoi-seura Maunu Kumpulainen and researcher Seppo Mutka sent him a letter and material about Oskari Tokoi. Kannus cultural secretary Veikko Vantänen call-

ed Jorma Tokoi in Harkov [USSR] on Feb. 8, 1991.

Jorma Tokoi is Oskari Tokoi's son Nestori's only son.

When Oskari Tokoi left Soviet Russia with his wife and three younger children, the older children, Nestori and Tyyne, stayed in Soviet Russia.

In the 1920s-'30s, Nestori taught math in Leningrad university. He was married to Nora Jääskeläinen and they had a son Jorma.

Tyyne and Nestori were imprisoned in 1937 and they were never heard from again.

Jorma Tokoi was brought up

by his mother, but he never learned the Finnish language.

Now he lives in Harkov in Ukraine. He is married and the family consists of his wife, a daughter, a son-in-law and a grandchild.

Jorma Tokoi is an engineer by profession and is a vice director of a geological research firm.

Due to the more relaxed atmosphere he has started to research his grandfather's history.

The Oskari Tokoi-seura is planning to invite Jorma Tokoi and his family to Kannus later this year to participate in the opening of the Tokoi museum.

Kenttä Hall

ed two duets: *Silloin minä itkiin* by Erkki Melartin and *Virta venehtä vie* by Toivo Kuula.

Leo and Yrjö Palmu played *Hungarian Dance No. 6* by Brahms and *Play Gypsy Play* which were much appreciated by the audience.

The choir sang *Tuoksuvat tuomien*, Nuorusmuistoja and *Kodille*. Vera Marks sang *Jääkukia*.

Hugo Aho and Linnea Hoover played their mouth organs with *Kultainen muoruus* and *Seikarin kaunis Siiri* being their selections.

Hugo and Henry played *Whispering Hope* together with Henry on the violin and Hugo on the mouth organ.

Emmy Kulkki gave a reading "The Joy of Aging" and Irene Barton read a poem called

"Laulun Voima" which fit our program to a T as they say.

Yrjö Palmu played for dancing and we want to thank him for being on the program and we want to thank Reino Laine for asking him to be on the program.

Dorothy Leino and Sylvia Hovey served coffee and Sylvia had even made rice which many ate with enjoyment.

Aulis Aho always helps with the audio and pulling the curtain and we couldn't do it without his help. Thanks go to him, too.

Our hall is what Finns call a "Työväin Haali." It has taken part in the labor movement in America and we are very proud of that as the labor movement has been and is a part of America's culture and history.

Vera Marks

Concert by Finnish soprano

As its annual spring fundraiser, the Boston Chapter of Finlandia Foundation will present the Finnish soprano Airi Tokola in concert at St. Paul Evangelical Lutheran Church in Arlington (MA) on Palm Sunday, March 24, at 3 p.m.

Miss Tokola is currently in the United States with the Vienna Philharmonic Orchestra and sang in their production of "Elektra" at Carnegie Hall recently.

She originally majored in organ, but later turned to singing, winning the Mustakallio competition in 1986 and making her concert debut a year later.

She has spent almost four years in Vienna, two of them in the Opera Studio of the Vienna State Opera. Her teacher in

Vienna has been Gerhard Kahry.

In Finland she studied with Anita Välikki and sang with her in the Savonlinna Opera Festival production of Wagner's "Flying Dutchman" as Senta.

Tickets for the concert (\$10.) are available by reservation from Marju-Terttu Meharry, 105 No. Hancock St., Lexington MA 02173 as well as at the door.

Purchase of a ticket also allows one to be included in the drawing of a fabulous door prize (two tickets to Finland, courtesy of Finnair).

The concert will be held in the sanctuary of the church and refreshments will be served in Fellowship Hall.

Roy Helander

Letter to the editor

I am writing in the hopes that you or your readers might be able to provide some assistance.

I am working on a paper about *Sun on Their Shoulders*, a 1934 novel written by Elizabeth Eastman, a Carver, Massachusetts, native, and published by William Morrow and Company.

I believe she also wrote *Honor Them, Then* (Doubleday, Doran & Company) under the pen name of "Eve Walters."

My paper will be presented at an April 13 session of the Minority and Ethnic Literature Conference at the University of Minnesota.

I wonder if you or your readers could offer any information on either novel or Eastman? I would be especially pleased to hear from anyone who has read the novels and learn the circumstances of their readings and their reactions to them.

I would particularly like to learn whether you realized they have been considered portrayals of the Carver area Finnish community.

I have heard that *Sun on Their*

Shoulders was serialized in RAIVAAJA. Is this true? Was the novel translated into Finnish for this purpose?

Does anyone know of existing copies of the novel?

Any information you could provide would be most appreciated. I can be contacted at the Humanities Department, Michigan Technological University, Houghton MI 49931. Thank you!

Sincerely,
Marsha E. Penti

Unfortunately, the current RAIVAAJA editorial staff is not able at this moment to come up with anything about Elizabeth Eastman or the two novels mentioned above.

Neither can we confirm nor deny whether *Sun on Their Shoulders* was serialized in RAIVAAJA. If only the paper was indexed! Since it is not, it would be very helpful if someone had a clue when the novel might have been serialized - if, indeed, it was serialized - as searching through over 50 years of RAIVAAJA would take some time.

Finnish American Club of Rutland

Dinner & meeting

A dinner and meeting will be held on Sunday, March 10, 1991, at the Community Hall in Rutland MA.

The dinner will be a 1:00 p.m. (A-J, hot dishes; K-Z cold dishes). The hostesses will be Vi Jarvi, Hilka Hagman, and Donette Clifford.

The club meeting will be at 2:00 p.m.

After the meeting we will have a video tape of the Suomi Seura seminar held in Fitchburg last summer.

The lively hour-long video gives an overview of the entire week, the classes, the meals, the Finnish Embassy reception hosted by cultural attaché Pirkko-Liisa O'Rourke, the welcome by Professor Pertti Pesonen, chairman of the board of Suomi Seura, and the various evening activities hosted by local Finnish groups.

Of special interest to us would be the footage shot at Sovittaja Park and at Fuller's and Hirvi's saunas and waterfronts.

At the February meeting we had the unexpected pleasure of having Donna Domiziano, director of the Mustard Seed in Worcester, as our guest.

Donna, who preached the sermon at the First Congregational

Church that morning, came as Bob and Donette Clifford's guest.

Most of us had heard of the Mustard Seed but were not clear on details.

Donna explained how this agency totally run by volunteers offers three meals a day to the homeless and maintains a food pantry for those in need.

After she left, the club decided we would like to do something to help. It was decided that at this March meeting we will collect nonperishable foods and supplies and donate them to the Mustard Seed.

If you would care to bring things like soups, canned goods, oatmeal or cold cereal, etc., it would be much appreciated. Also needed are paper towels, soaps, shampoo, etc. Keep in mind that many of the people served have minimal food preparation facilities.

The February meeting went well with 46 people present.

Thanks to Katy for preparing the delicious fruit cup we had before dinner.

A special thanks to Helen Harvi for providing them. A thank you note was signed by everyone and sent to Helen in Texas.

Thanks to Grace Anderson, Ann Darmody and Virginia Kim-

ball for hosting the meal.

Thanks also to Andy, Gerry and Ray for their help. Ray always seems to end up in the dishpan!

After the meeting Sini Harjunmaa spoke about the Suomi Koulu program sponsored by the Finnish government and her plans to start one or more in the area (As of this writing there are definite plans for one in greater Boston, one in Fitchburg, and hopes for one in Holden).

If you are interested in attending or helping, or know of anyone who is, please contact Sini in Holden or Eva Hirvi in Paxton.

Remember the park clean-up Sat. April 27, 9-1, and the dinner dance May 11.

Ray Kauppila's bus trip to Montreal will be Labor Day weekend Thursday thru Sunday. Contact him in Paxton for further information or reservations.

Anita Hakkila Smiley of the Finnish American Heritage Society of Connecticut who was to have been our speaker at the March meeting, will be unable to attend. She will be in Finland that week. We hope to have her come another time to show her slides of China and discuss her upcoming trips to Finland.

Barry Heiniluoma

Washington, D. C.

The Finlandia Foundation National Capital Chapter will host their annual Kalevala Dinner Dance on Friday, March 22, at the Ballston Ramada Hotel in Arlington, VA. This is the same hotel they used last year.

A reception with cocktails will be served from 6:30 to 7:30 pm, followed by a dinner of fresh salmon, Caesar salad, rice, vegetable, and a lemon/raspberry mousse.

Entertainment will be provided by the Nordic Dancers and well-known Finnish musician and accordionist Mr. Veikko Ahvenainen who will be on a U. S. tour.

Once again the Chapter will sponsor a raffle with very sub-

stantial prizes. Many door prizes and surprise gifts will be given away at the dinner.

For more information about the Kalevala Dinner Dance, contact George Johnson, 7224 Timber Lane, Falls Church VA 22046; Tel. 703-573-3379.

FINNFEST 5K RUN

LAKE WORTH, FL - A FinnFest USA '91 5K Run will be held Sunday, April 7, 1991, 8:00 a.m. at John Prince Park.

The entry fee of \$10 includes a T-shirt.

For an entry form, write to: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

Kalenteri

CALIFORNIA

March 12 - United Kaleva Lodge No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

March 22 - Police Academy Chorus from Finland (58 voices), 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Dancing to the music of The Laine Family. Tickets available in advance at a discount. Sponsored by Finnish Brotherhood Chorus.

CONNECTICUT

March 16 - Greater New Haven Runeberg Lodge 205 3rd annual St. Urho's Celebration, 7:00 pm, Tabor Lutheran Church, 45 Tabor Dr, Branford. RSVP with Brenda Nousiainen by March 13, 203-272-0502.

April 11 - Finnish American Heritage Society annual meeting and election of officers, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

March 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Talk on Finland's Winter War.

MASSACHUSETTS

March 9 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

March 10 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, Community Hall, Rutland. Potluck dinner at 1 pm; meeting at 2 pm; program: Finland Society Summer Seminar '90 video.

- The Rev. William A. Sumner's 90th birthday celebration, 2 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

March 14 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

March 18 - Finnish Language classes begin, 7 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Registration 6 pm. Class levels: beginners, intermediate, advanced. For more information: Martha Kuokkanen 508-874-2780.

March 20 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King Community Room, Exit 6 Rtes 6 & 132, West Barnstable. Finnish language lessons, 6 pm. Program: Samuel Walkama of the "Sharing a New Song" group, will present a slide show of the group's trip to Russia last summer.

March 24 - Finnish soprano Airi Tokola in concert, 3 pm, St. Paul Evangelical Lutheran Church, Arlington. Tickets (\$10) available from Marju-Terttu Meharry, 105 No. Hancock St, Lexington MA 02173 or at the door. Sponsored by Finlandia Foundation Boston Chapter.

- Dance, 3-6 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Instruction in Scandinavian Couple Dancing. Sponsored by Revontulet.

March 26 - Workers' Credit Union annual meeting, Fitchburg.

March 28 - Raivaaja Publishing Company annual meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.

March 30 - Finnish American Club of Saima's annual Finn-Nite dinner dance, Saima Park, Fitchburg. Choice of sirloin steak or baked stuffed shrimp; music by V. Honkala. Donation \$12.50. All seats reservation only - no tickets at the door. Tickets available from: Aini Howe 508-537-7783; Walfrid Makela 508-342-3967; Tarmo Hannula 508-756-9614.

MICHIGAN

March 10 - *Hoijakat* Scandinavian dancing and instruction, 2 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

March 16 - St. Urho's Day Celebration & Dance, 8-12 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations, Jane O'Brien, 322-5945 in Pontiac.

March 18 - Finnish language classes begin, 7:30-9:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Three levels of instruction. Registration at 7:00 pm.

March 23 - *Hoijakat* pasty sale, Finnish Center, Farmington Hills. Orders taken by Matt Tilley at 313-338-1959.

MINNESOTA

March 15 - Finnish American Cultural Activities monthly meeting, St. Paul.

NEW YORK

March 10 - Jorma Hynninen, baritone, and Ilkka Kuusisto, organist, will perform at the Centennial Celebration of Gloria Dei Ev. Lutheran congregation, time to be announced, Gloria Dei Ev. Lutheran Church, 752-44th St, Brooklyn.

March 19 - Jukka-Pekka Saraste will be conducting the Scottish Chamber Orchestra, 8 pm, Carnegie Hall, 57th Street at 7th Ave, New York. Program consists of selections by Stravinsky, Rodrigo and Beethoven. Charge: 212-247-7800.

WASHINGTON, D. C.

March 24 - Sauli Tiilikainen, baritone, with Paul Hill Chorale, 2:30 pm, Kennedy Center Concert Hall. Program: *Requiem* by Brahms. Charge: 202-857-0900.

All programs subject to change

Fitchburg, MA

Language classes to resume

The Finnish Language School classes sponsored by the Kaleva Society of Fitchburg will resume on Monday, March 18, 1991 and continue through May 20, 1991, ten consecutive Monday evenings at 7:00 p.m.

Registration will begin at 6:00 p.m. Monday, March 18, at the Kaleva Home. The first class will be held at 7:00 p.m. the same evening.

Registration may also be made by mail.

Tuition is \$30.00 for the course, payable in advance. Make check payable to Finnish Language Course.

Coffee and punch served during the break [recess].

Class levels are: Beginners, Intermediate and Advanced.

Two books are needed: *Finnish for Foreigners* [\$15.00] plus an exercise book [\$13.00]. These books may be purchased at the school. Finnish-English dictionary is available at a discount.

For more information, write: Finnish Language Course, 107 Mechanic St, Fitchburg MA 01420, or call Martha Kuokkanen at 508-874-2780.

Memorial committee elects officers, adopts by-laws and new name

The Finnish Memorial Committee met on Monday, Feb. 25, at the Kaleva Koti and adopted a new name, a constitution and by-laws, and officers and trustees.

The meeting was opened by Karl Makela in the absence of General Chairman Eino E. Niinimäki who was unable to attend due to a previous engagement.

Secretary Rudolph Lahti read the minutes of the committee's January 17 meeting. They were accepted by the nine people present.

Treasurer Valto Virtanen gave his report, stating that the balance in the committee's account in Workers' Credit Union was \$9,800.70.

The proposed constitution and by-laws were accepted. Highlights of these include:

● name change to Finnish Memorial Foundation.

● The foundation's aims and objectives are: to establish and maintain an appropriate memorial or memorials to the Finnish community.

● membership open to any individual interested in the stated

purposes of the foundation.

● annual dues
● annual meeting set in October.

The following slate of officers and trustees was elected: President Karl Makela; Vice President Barry Heiniluoma; Secretary, Rudolph Lahti; Treasurer, Aili Walsh; Trustees, Kaija Pesonen, Armas Kaukoranta, Walter Kaupila.

Now operating as the Finnish Memorial Foundation, the assembly voted to set the annual dues at \$5.00 per person; ended the "affiliation" with the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College; and elected a subcommittee to plan a Finnish Independence Day ball for Dec. 7, 1991.

The Foundation is also looking forward to 1992 when it plans a special ball for Dec. 6, 1992, to celebrate the 75th anniversary of Finnish independence.

President Makela's idea is to "do it for cost" so that the admission price to the event can be kept down.

Rev. Sumner to be feted on 90th

FITCHBURG, MA - The Rev. William A. Sumner, D. D., pastor emeritus of the Elm Street Congregational Church will be the guest of honor at a celebration noting his 90th birthday on Sunday afternoon, March 10, at two o'clock at the church.

The Rev. Mr. Sumner was born in Finland on March 7, 1901. He was ordained to the Christian ministry in 1923 and came to the United States in 1928.

He furthered his studies at the Union Theological Seminary in Chicago, graduating in 1932.

After serving parishes in Brooklyn (NY), Gardner, and Winlock (WA), the Rev. Sumner was called to pastor the Elm Street Church in 1947. He served the congregation faithfully for 20 years.

Although semi-retired, the Rev

Sumner continued his ministry among the Finnish people in the Sudbury area of Ontario, Canada, returning to Fitchburg in 1971, at which time he was named pastor emeritus, and over the years has continued to take part in church activities.

The Rev. Sumner makes his home at 29 Merriam Parkway.

His wife, Helen, to whom he was married for 40 years, died in 1975.

He has two sons, William A. Sumner Jr. of Honolulu (HI) and Kenneth R. Sumner of Plant City (FL) and a daughter Linda, wife of Kenneth L. Matson, in New Jersey. He has nine grandchildren and two great grandchildren.

Everyone -- family, church members and friends -- is invited to share in this celebration.

Library closed during spring break

Due to Fitchburg State's spring break vacation, the Finnish Memorial Library of the Finnish Cultural Center will not be open on the evening of Monday, March 18.

The Finnish Memorial Library will be open again the following Monday, March 25.

Valio buys cheese dairy in upstate New York

The Finnish company Valio has acquired a cheese dairy in the U. S.

According to a deal signed at the turn of the year, American Dean Foods Inc. has sold the entire shares in the McCadam Cheese Company Inc. to Valio.

McCadam produces, imports, packs and markets cheeses. Its net sales are approximately US \$55 million and it has 200 employees. Its output capacity is 15 million kilos of cheese a year.

The company has two locations in northern New York State close to the Canadian border.

Production is concentrated in Chateaugay where there is a cheese dairy employing 100 people.

The office and packing department are situated in Heuvelton where they also have about 100 employees.

McCadam produces cheddar and muenster-type cheeses as well as several American cheeses.

The cheeses are sold under the McCadam brand name.

In addition, they pack cheeses under the customer's own brand name.

The cheese dairy uses about 120 million litres of milk a year.

The Spirit of Finland

Raivaaja Publishing Company

Annual Meeting

Kaleva Koti
107 Mechanic St.
Fitchburg, Mass.

THURSDAY
March 28, 1991

The meeting will start at 7:30 p.m. and business will be handled according to the by-laws.

All shareholders are asked to attend; and if they cannot, designate an authorized proxy.

Fitchburg, Mass.
February 22, 1991

EINO E. NIINIMÄKI
President

BARRY HEINILUOMA
Secretary

New Haven, CT

International Order of Runeberg Lodge 205 of Greater New Haven will host its third annual St. Urho's Celebration on March 16, 7:00 p.m., at Tabor Lutheran Church, 45 Tabor Drive, Branford.

The program will include "fabulous Finnish fable films."

Just bring a *hors d'oeuvre* to share and wear your best purple and green outfit in honor of St. Urho.

Feel free to invite a friend who might enjoy a crazy night.

R. S. V. P. to Brenda Nousiainen, Cheshire, by March 13, 203-272-0502.

And a date to remember: June 9th, the annual picnic at Bjork's.

ADVERTISING SPECIALTIES

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

Old photo of the week

Viikon vanha kuva

"Osuuskaupan Johtokunta" (Co-op store board of directors) is the only thing written on the back of this photo from RAIVAAJA's photofile.

Do you know the names of any of these people? Or when this photo was taken?

The Virginia referred to in the sign could be Virginia, Minnesota. But that is just a guess. Anyone who can give a definite location, write to RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

"Osuuskaupan Johtokunta" lukee tämän Raivaajan kokoelmiin kuuluvan valokuvan takana.

Tunnistatko ketään kuvassa olevista henkilöistä? Tai milloin kuva on otettu?

Taustalla oleva kyltti saattaa tarkoittaa Virginia, Minnesotaa. Mutta se on vain arvailua. Jos voitte antaa tarkan sijainnin, kirjoittakaa RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Joseph Stalin did not die! You didn't know that, did you? Sure, he is still living in the Soviet Union but using an other name. Look what is happening in Lithuania and Latvia! Stalinism in action! Lithuania declared its independence in March, 1990 and went on to elect a democratic government with President Landbergis representing the majority in government. Suddenly, without warning, elite Soviet paratroopers, re-inforced by Soviet tanks, attacked the Lithuanian broadcast center in Vilnius and killed 14 Lithuanians and wounded many others.

Nobel Peace Prize winner, Soviet President Mikhael Gorbachev, denied any foreknowledge of this attack! Rather, he made an official statement to the Baltic people whereby he pledged the restoration of peace in the Baltic republics. Yet, a few days later, Soviet soldiers again attacked in Lithuania, this time seizing the central paper and dye warehouse, containing 37 tons of paper, in Vilnius which, if effect, the Soviets hoped,

together with their simultaneous seizure of the main printing plant in Vilnius, would give them some control over the Lithuanian press. Fortunately, Lithuania has several independent newspapers with their own paper supplies. Not only was Lithuania singled by the new Stalin --- a few days after the Lithuanian events, Soviet troops, called the "black berets", attacked the central police headquarters in Riga, the capital city of Latvia, and killed five Latvians and wounded several others. Also, a chauffeur for one of Latvia's strongest supporters of independence, was shot during a "black beret" rampage in Riga, causing tens of thousands of Latvians to march behind his funeral procession.

The Soviets made demands that the Latvian internal police give up their weapons but Interior Minister Alois Vanzis held on to his position that the police needed their weapons to defend government buildings and to keep the peace. While this Soviet activity was going on, a member of the Latvian television crew was killed and another wounded.

Finnish television reporter, Hannu Vaisanen, covering this activity for Television Fin-

pöllön
silmä

Pöllönsilmä on erään kolumnistin käyttämä salanimi.

Pöllönsilmä is the pseudonym used by a guest columnist.

land, was singled out by the Soviets and kicked and beaten.

While the United States and Great Britain began wringing their hands and began various "considerations" of how to handle this hot subject (especially in view of President Bush's clear policy of preserving democratic institutions as his reason for the Persian Gulf war) incredibly over 300,000 Soviet citizens marched and rallied in Moscow and directed their challenges against the Kremlin and demanded that Soviet President Gorbachev resign, chanting along

the way such slogans as "Lithuania we are with you" and "Gorbachev Kills".

And of course, in the misty and secret background was emerging Russian Federation President Boris N. Yeltsin, Gorbachev's most potent rival, hoping to step in with the usual promises. The same promises the Soviet people heard years ago.

Joseph Stalin ei ole kuollut! Sinä et tiennyt sitä, vai mitä? Totta mikä totta, hän elää Neuvostoliitossa, mutta käyttää toista nimeä. Katso mitä on tapahtumassa Liettuassa ja Latviassa! Stalinismi toimii! Liettua julistautui itsenäiseksi maaliskuussa 1990 valiten demokraattisen hallituksen, jonka hallituseenemmistöä edustaa presidentti Landbergis. Yhtäkkiä, ilman varoitusta, neuvostoarmeijan eliittijoukkojen laskuvarjomiehet neuvostotankkien avustamina hyökkäsivät Liettuan televisiokeskukseen Vilnaan ja surmasivat 14 liettualaista ja haavoittivat useita.

Nobelin rauhanpalkinnon voittaja, Neuvostoliiton presidentti Mihail Gorbatsšov ei

tunnustanut olleensa tietoinen hyökkäyksestä. Sitä vastoin hänen virallisessa lausunnossaan Baltian kansoille hän vannoi rauhan nimeen Baltian tasavalloissa. Kuitenkin muutamaa päivää myöhemmin neuvostosotilaat hyökkäsivät uudelleen Liettuaan tällä kertaa vallaten sanomalehtikeskuksen ja lehtipaperivara-astot Vilnassa. Ne valtaamalla neuvostojoukot toivoivat saavansa valtansa alle Liettuan lehdistön. Onneksi Liettua on useita itsenäisiä sanomalehtiä, joilla on omat paperivarantonsa.

Uusi Stalin ei hiljentänyt pelkästään Liettua vaan muutaman päivän kuluttua Liettuan tapahtumista neuvostolaskuvarjojoukot, mustat baretit nimeltään, hyökkäsivät Latvian pääkaupungin Riian pääpoliisiasemalle ja tappoivat viisi latvialaista ja haavoittivat useita muita. Myös yksi Latvian voimakkaimmista itsenäisyyden johtohahmoista ammuttiin mustien barettien hyökkäyksessä Riisassa. Hänen hautajaiskulkueeseensa osallistui kymmenet tuhannet latvialaiset.

jatkuu sivulla 13

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, maalisk. 9. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Raivaaja Publishing Companyn vuosikokous torstaina, maalisk. 28. p:nä klo 7:30 ill. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Uutispaloja

Pastori William A. Sumnerin, D.D., Elm St. Lähetysseurakunnan pastori emeritus, 90-vuotissyntymäpäivän kunniaksi järjestetään juhlatilaisuus sunnuntaina, maalisk. 10. p:nä klo 2 iltapäivällä kirkon tiloissa.

Pastori Sumner syntyi Suomessa maalisk. 7, 1901. Pas-

toriksi hänet vihittiin 1923 ja Yhdysvaltoihin hän saapui 1928 ja jatkoi opintojaan Union Theological Seminaryssa Chicagossa saaden päästötodistuksen 1932.

Pastori Sumner palveli Brooklyn, NY:ssä, Gardnerissa ja Winlock, WA:ssa ennen kuin saapui Elm St. Lähetysseurakunnan pastoriksi 1947. Hän palveli seurakuntaa uskollisesti 20 vuoden ajan.

Jäätyään eläkkeelle pastori Sumner jatkoi papintyötä Sudburyn suomalaisseurakunnissa Ontario, Kanadassa. Palatessaan Fitchburgiin 1971 hänet nimettiin pastori emeritukseksi. Yhä edelleen hän osallistuu seurakunnan toimintaan.

Nykyisin pastori Sumner asuu Merriam Parkwaylla. Hänen vaimonsa Helen kuoli 1975. Pariskunnan yhteiselämä kesti 40 vuotta.

Pastori Sumnerilla on kaksi poikaa, William A. Sumner, Jr., joka asuu Honolulu, Havaijilla ja Kenneth R. Sumner, joka asuu Plat City, Floridassa. Hänen tyttärensä Linda Mattson asuu New Jerseyssä. Lastenlapsia hänellä on yhdeksän, ja lastenlasten lapsia kaksi.

Kaikki - perheenjäsenet, seurakuntalaiset ja ystävät - ovat tervetulleita tilaisuuteen.

★

Fitchburgin Kalevaisten järjestämät suomenkielen tunnit alkavat maanantaina, maalisk. 18. p:nä klo 7:00 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St.

Kymmenviikkoisilla kursseilla annetaan opetusta suomenkielen nikseissä kolmella eri tasolla, joten jokainen halukas löytää varmasti itselleen sopivan luokan.

Ilmoittautumaan voi tulla jo klo 6:00 jälkeen. Sen voi kyllä tehdä myös postitse lähettämällä \$30:n kurssimaksun osoitteella: Kaleva Language School, 107 Mechanic St., Fitchburg, MA 01420.

Tunneilla käytettävää oppikirjaa "Finnish for Foreigners" myydään myös koululla.

★

Suomalaisten järjestöjen

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoitte: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

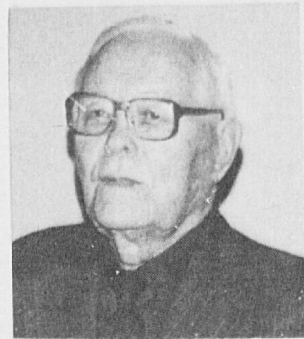
Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, maalisk. 10. klo 9:00 aikuisten raamattuntunti. Klo 9:15 sunnuntaikoulu. Klo 9:30 korkeakoululaisten raamattuntunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Huom! **Kahvila** maalisk. 16. klo 7:30 ill. McCrill/Ottman. Kahvila illat ovat saaneet erittäin runsaan suosion nuorten keskuudessa. Tulkaa mukaan!

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Pastori William A. Sumner

keskukomitean helmikuun viimeisenä sunnuntaina järjestämä Kalevalajuhla veti yli sata-päisen osanottajajoukon Elm St. Lähetyskirkkoon, 264 Elm St., Fitchburg.

Komitean puheenjohtaja ja tilaisuuden juontaja Armas Kaukoranta avasi juhlan toivotamalla kaikki tervetulleiksi. Sitä seurasi pastori William A. Sumnerin alkurukous, minkä jälkeen laulettiin "Star Spangled Banner" Ron Harryn säestäessä uruilla.

Konsuli Edwin E. Kaarela välitti sekä henkilökohtaisen että Fitchburgin Suomen konsulaatin tervehdyksen juhlayleisölle. Hän puhui Kalevalan ja Väinämöisen inspiroivasta voimasta todeten, että kun suomalaiset ovat pinteessä vanhan Väinämöisen mahti saattaa olla avuksi.

Messiah Lutheran kirkon naiskuoro esiintyi Viola Ahon johdolla. Kuorossa lauloivat Hely Rantala, Anna Bishop, Terttu Isokungas, Elma Cancellieri, Aili Walsh, Rauni Cote, Helvi Järvelä, Raija Oikkola, Kaija Pesonen, Lempi Aunio, Rauha Torni, Elli Gove ja Eunice Heikkilä. Säestäjänä toimi Barbara Palomäki.

Alan Tastula viihdytti soittamalla kaksi sävelmää kante-

jatkuu seuraavalla sivulla

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
maalisk. 9. p:nä
klo 8-12 yöllä

V. Honkala
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Vihitty

BAINBRIDGE ISLAND, WA - Tracy Rose Green ja Tomi Michael Rantala on vihitty Bethany Presbyterian kirkossa Seattlessa. Morsiamen vanhemmat ovat Randi Braune, Shelton, WA ja John Green Jr., Woodinville, WA. Sulhasen vanhemmat ovat Hely ja Arvo Rantala, Fitchburg, MA.

Morsiamen ystävä Allison Brooks oli "matron of honor" ja sulhasen ystävä Ben Haskell oli "best man".

Morsian valmistui maisteriksi Middlebury Collegessa, Middlebury, VT, ja opiskelee parhaillaan University of Washingtonin lääketieteellisellä oppilaitoksella.

Sulhasen valmistui Rensselaer Polytechnic Institutesta, Troy, NY, ja on US laivaston luutnantti.

Eurooppaan tehdyn häätamatkan jälkeen pariskunta on asettunut asumaan Bainbridge Islandille.

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITOITA ja LAMMITUSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

UUTISPALOJA ...

jatkoa edellis sivulta

Alan Tastula viihdytti kanteleella.

leella, "Villiruusu" ja "Lapsuuden koti".

Miriam Lehto luki otteita Eino Fribergin englanninkielisestä Kalevalasta runosta 47, mikä kertoo Louhesta.

Merikannon "Oi, Luojani" ja "Mustalaislaulu" kuultiin Irene Pakkilan laulamana Ron Harryn säestämänä.

Mildred Heino luki Eino Leinon runon "Lemminkäisen äiti". Hän esitti myös itse kääntämänsä (erittäin vapaasti, kuten hän halusi painottaa) englanninkielisen version sille osalle yleisöä, mikä ei ymmärtänyt suomea.

Juhlan toinen kuoro, Elm St, Lähetysseurakunnan oma kuoro esiintyi Ron Harryn säestyksellä. Kuoroon kuuluivat E. Rudolp Syrjänen, Bertha Tiilikkala, Harriet Matson, Betty Ann Tiilikkala, William Tilson, Helen Syrjänen, Anne Aalto, Jean Pearson, Bernard Kelley, Wayne Tilson, Everett Jenkins, Doris Harrington ja Lillian Whitney.

Yleisö lauloi "Maamme laulun", mitä seurasi pastori Summerin loppurukous, tällä kerralla suomeksi. Ohjelma päättyi Ron Harryn soittamaan "Finlandiaan".

Ohjelmaa seurasi kahvitarjoilu kirkon seurakuntasalissa.

Juontaja Armas Kaukoranta ja Miriam Lehto.

Irene Pakkila ja Mildred Heino.

PÖLLÖ ...

jatkoa sivulta 11

Neuvostojoukot vaativat Latvian omia poliisijoukkoja luovuttamaan aseensa, mutta sisäministeri Alois Vanzis oli tiukkana ja ilmoitti, että poliisi tarvitsi aseita puolustaakseen hallitusrakennuksia ja pitääkseen rauhan yllä. Toisaalla, samaan aikaan, yksi Liettuan television työntekijä surmattiin ja toista haavoitettiin. Suomalainen tv-toimittaja Hannu Väisänen oli juuri selostamassa tapahtunutta kun neuvostojoukot tulivat ja mukiloivat hänet.

Samoihin aikoihin kun USA ja Iso-Britannia aloittivat "pohdiskelunsa" miten käsitellä tä-

tä kiperää kysymystä (erityisesti otettaessa huomioon presidentti Bushin väite, että Persianlahden sodan tarkoituksena on säilyttää demokratia) huikasti yli 300,000 neuvostokansalaista marssi Moskovassa kritisoimaan Kremlin ja neuvostopresidentti Gorbatschovia vastaan erilaisin iskulausein kuten esimerkiksi "Liettua, olemme puolellanne" ja "Gorbatschov tappaa".

Tietenkin taustan hämäristä oli nousemassa Venäjän Federaation presidentti Boris N. Jeltsin, Gorbatschovin suurin uhka, toivoen astuvansa parasvaloihin käyttämällä perinteisiä lupauksia. Samoja lupauksia, jotka neuvostoliittolaiset kuulivat jo ajat sitten,

Suomalaissopraanon konsertti

ARLINGTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaoston tämänkertainen toiminnan tukemistilaisuus on suomalaissopraano Airi Tokolan konsertti sunnuntaina, maalisk. 24. p:nä klo 3 iltapäivällä St. Paul Evangelical Lutheran kirkossa.

Tokola on parhaillaan kiertueella Yhdysvalloissa Wienin filharmonisen orkesterin kanssa ja lauloi orkesterin äskettäisessä "Elektra" esityksessä Carnegie Hall konsertissa.

Tokola aloitti musiikkiopin-
tonsa uruilla, mutta siirtyi myöhemmin lauluun voittaen Mustakallio-kilpailun 1986 ja piti ensikonserttinsa vuotta myöhemmin.

Hän on viettänyt lähes neljä vuotta Wienissä, kaksi niistä

Wienin valtionoopperan Opera Studiassa.

Suomessa Tokola on opiskellut Anita Välikin johdolla ja lauloi tämän kanssa Savonlinnan oopperajuhlien Wagnerin "Lentävässä hollantilaisessa" Senatan roolissa. Wienissä hänen opettajanaan on ollut Gerhard Kahry.

Konserttiliput maksavat \$10.00 ja varaukset tulee lähettää osoitteella: Marja-Terttu Meharry, 105 No. Hancock St., Lexington, MA 02173. Lippuja myydään myös ovelilla.

Lipunosto oikeuttaa myös osallistumaan hienoon ovipalkintoon (kahden hengen Suo-
mi-matka Finnairin lahjoituksena).

Konserttia seuraa kahvitarjoilu.

Cape Cod

Finnish American Society of Cape Cod kokoontuu keski-
viikkona, maalisk. 20. p:nä klo 7:30 Burger King Community huoneessa, West Barnstable, exit 6, teiden 6 ja 132 risteys-
teyksessä.

Suomenkielen oppitunti alkaa klo 6.

Kokouksen jälkeen "Sharing a New Song" ryhmän Samuel Walkama näyttää dioja ryhmän viimekesäisestä Neuvostoliiton matkasta.

Kaikki tervetulleita!

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY oleva pääkonsulinvirasto (os. Consulate General of Finland, 380 Madison Avenue, New York, NY 10017 - puh. 212-573-6007) pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai heidän omaisistaan:

Vuoriniemi Anders Herman s. 1881 USA:han 1903
Vuoriniemi Vilhelm s. 1885 USA:han 1903
Kurvinen Selma s. 1894 k. 1958 USA:ssa 1911-1920
Karjalainen Reeta Maria s. 1893 USA:han 1906
Kurvinen Veikko s. 1913 USA:ssa 1911-1920

Salovaara ent. Erickson Hilma Johanna s. 1896 Kalvola
Turnqvist ent. West ent. Hiltunen Anna s. 1899 Kuusjärvi

Peura Juho Onni s. 1890 Karstula k. 1966
Pulkkinen ent. Peura Helga s. 1885 karstula k. 1954
Savela Martin k. 1981, asunut North Lake, Illinois

Nuttura Anders Fritjof Erkinpoika s. 1864 Isojoki, USA:han 1905
Ojutkangas Aukusti Yrjö s. 1893 Lapua
Okkonen Kalevi, asunut Detroitissa, MI
Peura Verner Basilius s. 1875 Karstula, USA:han 1902
Peura Oskar s. 1876 Karstula, USA:han 1900

Murtosaari ent. Ala-Hukkala Otilia Ulriika s. 1887 USA:han 1911, asunut Detroitissa
Housumäki ent. Hunnako Maria Aleksandra s. 1902
Nuutinen Erkki, **Saren** Edwin (James)

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

Suomen uutisia

Anders Blomqvist seppelöitiin Finlandia-hiihdon voittajaksi jo toisen kerran.

Parhaat mahdollisuudet pääkaupunkiseudulla

Pakolaiskeskuksia kaivataan lisää

Pakolaisten sijoittuminen pääkaupunkiseudun runsaväkiin kuntiin lisää heidän mahdollisuuksiaan kulttuurinsa säilyttämiseen samoin kuin ammattitaitonsa hyödyntämiseen.

Pääkaupunkiseudulla pakolaisilla olisi mahdollisesti paremmat edellytykset selviytyä uudessa kotimaassaan, arvioi Helsingin kaupungin terveyslautakunta.

Valtuustaloitteen esitys uusien vastaanottokeskusten perustamisesta Helsinkiin sekä pakolaisille tarkoitettujen asuntojen lisäämisestä on tästä näkökulmasta perusteltu.

Terveyslautakunta katsoi äskettäisessä kaupunginhallituksen antamassaan lausunnossa, että vastaanottokeskusten perustaminen ja ylläpito ovat valtion tehtäviä. Kunnan osuus on tarvittavien peruspalvelujen, kuten sosiaal-, terveys- ja koulupalvelujen järjestäminen.

Runsaat puolet, 54, pääkaupunkilaisista kaupunginvaltuutetuista on esittänyt, että kaupunginhallitus kiireellisesti selvittäisi mahdollisuudet perustaa tarvittaessa Helsinkiin uusia pakolaisten vastaanottokeskuksia.

Niin ikään pitäisi edistää nykyistä perhehoitoa käynnistämistä ja aloittaa nopeasti tarvittavat toimet pakolaisille osoitettavien asuntojen määrän nostamiseksi.

Valtion ja Helsingin kaupungin välillä tehtyjen sopimusten mukaan valtio korvaa pakolaisten terveydenhuollon kustannukset ns. laskennallisena korvauksena. Lisäksi sopimuksen mukaan valtio

korvaa pakolaisten sairauden tai vamman aiheuttamat erityiskustannukset täysimääräisesti. Käytännössä näin ei kuitenkaan ole tapahtunut.

Mikäli valtiolta ei tulevaisuudessa saada aiheutuneita kustannuksia vastaavia korvauksia, merkitsee kasvava pakolaisten määrä helsinkiläisille tarjottavien terveystalvelujen vähenemistä. Kuitenkin osa pakolaisista aikanaan jää asumaan Helsinkiin ja tulee helsinkiläisiksi.

Sadalle somalille määrääaikainen oleskelulupa

Tallinnasta helmikuussa Suomeen saapuneet 147 somalia ovat saaneet oleskeluluvan puoleksi vuodeksi suojelutarpeen perusteella.

Muiden kuudentoista osalta poliisi tekee lisäselvityksiä ja heidän tulevaisuutensa ratkenee lähiaikoina.

Suuri osa somaleista on sijoitettu Siuntioon. Useimmilla ei ole tarkoitusta hakeutua töhön, he odottelevat olojen rauhoittumista kotimaassaan. Oleskeluluvan saaneet turvapaikan hakijat voivat halutessaan tehdä työtä.

Suomen Punainen Risti on aloittanut suomen kielen opettamisen somaleille. Somalilapset aloittavat lähiaikoina koulunkäynnin Siuntion peruskoulussa.

Ruotsin Blomqvist Finlandian nopein

Pitkien matkojen kilpailusarjaa Worldlopettia johtava Anders Blomqvist voitti Hämeenlinnasta Lahteen kulkevan Finlandia-hiihdon helmik. 16. p:nä.

Kahden ruotsalaisen jälkeen kolmanneksi hiihti tallinnalainen Urmas Vålbö, Val di Fiemmessä mitaloitunut Jele-na Vålben aviomies.

Ilman valmennustukea hiihtävä Markku Kaipainen sijoittui parhaana suomalaisena kahdeksanneksi.

Finlandia-hiihto on Reppuja kuutamo-Finlandioiden myötä menettänyt takavuosi-en hohtonsa, vaikka tänä vuonna lunta riitti koko 75 kilometrille.

Opettajat huolissaan lasten rasistisista asenteista

Peruskoulun ala-asteen opettajia edustavan Luokanopettajien liiton johto on huolissaan lasten rasistisista asenteista kouluissa.

Liiton puheenjohtaja, vantaalainen ala-asteen rehtori Martti Mäkelä sanoi Kuopiossa, että opettajien ja vanhempien olisi yhdessä etsittävä keinoja oppilaiden asenteiden muuttamiseksi myönteisemmiksi pakolaisia ja siirtolaisia kohtaan.

Mäkelä muistutti liiton äskettäisessä vuosikokouksessa Kuopiossa, että suomalaiset

koulut joutuvat lähiaikoina entistä enemmän tekemisiin vierasmaalaisten oppilaiden kanssa. "Tarvitsemme asennekasvatusta sekä kouluihin erityisluokkia, joissa opetusta voidaan antaa esimerkiksi englanniksi."

"Olen hämmästynyt, miten kielteisesti monet oppilaat suhtautuvat kaikkeen poikkeavuuteen. Omassa koulusamme, jossa on oppilaita eri puolilta maailmaa, olemme yrittäneet muuttaa lasten asenteita sallivammiksi monin keskusteluin. Niitä tarvitaan jatkossakin", Mäkelä huomautti.

Heidi Hautala: lisää tukea Baltian maille

Vihreän liiton puheenjohtaja Heidi Hautala haluaa Suomelta lisää taloudellista ja poliittista tukea Baltian maille.

Suomen liittymistä nykyisen kaltaiseen EY:hyn hän ei kannata. Jäsenanomusta voidaan kuitenkin harkita, jos EY demokratisoituu ja jos siellä onnistutaan sovittamaan ympäristö ja talous uskottavalla tavalla yhteen, Hautala sanoo.

Yksilöllinen varhaiseläke suosittu

Yksilöllisen varhaiseläkkeen suosio jatkuu. Viime vuoden tammi- ja joulukuun välisenä aikana YVE:n ennakkopäätöstä haki kaikkiaan yli 11,000 henkilöä, joista enemmistö - kuutisen tuhatta - oli naisia. Tämä ilmenee Eläketurvakeskuksen tuoreesta tilastosta.

Yksityisen sektorin työeläkevalikoimaan yksilöllinen varhaiseläke liitettiin vuonna 1986 ja julkiselle puolelle keuhalla 1989.

Yksilöllinen varhaiseläke voidaan myöntää 55 vuotta täyttäneelle pitkään työelämässä olleelle, jonka työkyky on alentunut eikä enää ole kohtuullista edellyttää hänen jatkavan ansiotyötä.

Aulikki Oksaselle Runeberg-palkinto

Runeberg-palkinnon sai tänä vuonna Aulikki Oksanen romaanillaan *Henkivartija*. Palkinto luovutettiin tavan mukaan Runebergin päivänä (helmik. 5) Porvoossa. Se myönnettiin nyt viidennen kerran ja on suuruudeltaan 30,000 markkaa.

Palkinnon taustajärjestöt ovat sanomalehti *Uusi-maa*, Suomen Kirjailijaliitto, Suomen Arvostelijain Liitto ja Finlands Svenska Författareförening.

Aulikki Oksasen voittajaromaania kiitettiin sen samanaikaisesta kriittisyydestä ja hauskuudesta.

Kone porskuttaa vaikka muilla menee huonosti

Useimmat suomalaiset suuryritykset kertovat tänä keväänä huonontuneista tuloksista ja ankeista tulevaisuuden näkymistä.

Tilinpäätöksensä nopeasti julkistanut Kone-yhtymä on poikkeus, jonka etenemistä heikenevät suhdannenäkymät eivät näytä hidastavan.

Koneen hallituksen puheenjohtaja Pekka Herlin luonnehtii yhtiönsä päättynyttä tilikautta "suotuisaksi" ja arvioi toiminnan kehittyvän mukavasti myös tänä vuonna.

Koneen tilauskirjat ovat entistä täydempiä, vaikka kokonaismarkkinat pienentyvät.

Joensuun ja Petroskoin välille junayhteys

Pohjois-Karjalan pääkaupungin Joensuun ja Neuvosto-Karjalan keskuksen Petroskoin välille puuhataan junayhteyttä.

Neuvostoliittolainen Loka-kuun rautatiet on esittänyt Valtionrautateille, että kaupunkien välillä kulkisi matkustajajuna joka toinen viikonloppu. Suomalaiset varautuvat tilausjuniin Joensuusta Petroskoihin jo ensi kesänä.

Syyskuussa alkaa tilauslentoliikenne Suomesta Sortavalaan ja Petroskoihin.

Arktinen kokous Rovaniemellä

Arktisen alueen ympäristöyhteistyötä käsitellään kesäkuussa Rovaniemellä pidettävässä ministerikokouksessa.

Suomen ulkoministeriön mukaan kokouksessa on määrääntä poliittinen arktisen ympäristön suojelua koskeva julistus.

Kokousta varten valmistellaan ympäristöstrategiaa, jossa esitellään arktisen ympäristön tärkeimpiä uhkatekijöitä ja niiden vaikutusten torjumista.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomalaisista kaasunilmaisinta myyty Persianlahden maihin

Suomessa kehitettyä kaasunilmaisinta on toistaiseksi myyty viitisenkymmentä kappaletta Persianlahden maihin.

Asiantuntijat pitävät suomalaiskeksintöä alallaan maailman parhaana. Sen ylivoimaisuus perustuu nopeuteen ja herkkyyteen.

Ilmaisinjärjestelmällä pystytään alle viidessä sekunnissa tunnistamaan kaikki erilaiset myrkyt ja taisteluaineet jo varsin pieninä pitoisuuksina.

Suomalaisista kaasunilmaisinta kehitetty kymmenisen vuotta, ja sitä on tähän mennessä myyty eri puolilla maailmaa alle kaksisataa kappaletta. Laitteiston hinta liikkuu sen vuoksi kymmenis-

sätuhansissa markkoissa. Sarjavalmistus, esimerkiksi tuhannen tai sadan sarja, pudottaisi kuitenkin hintaa tuntuvasti.

Amerikkalaisilla ja englantilaisilla on Persianlahdella omat kaasunilmaisintaiteistonsa, ja niitä on myyty sinne tuhansia kappaleita. Tähän mennessä vain muutamien maiden sotilasviranomaiset ovat uskoneet, että suomalaisen laite on parempi. Se on käytössä mm. Suomen suurlehtetystössä Saudi-Arabiassa.

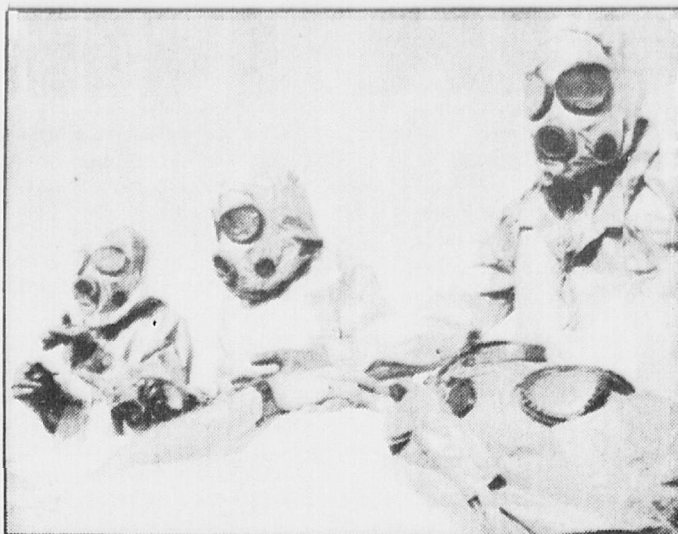
Suomalainen kaasunpaljastin M86-D on mikroprosessoriohjattu kaksikennoinen, kenttä- ja kiinteään käyttöön tarkoitettu kaasujen ilmaisinjärjestelmä. Laite tutkii automaattisesti anturien avulla ilmassa olevia hermo- ja muita

kaasuja sekä palavia kaasuja ja aerosoleja.

Puolustusvoimat mukana työssä

Kenttäkäyttöön soveltuva malli on kehitetty yhdessä puolustusvoimien kanssa. Suojakäyttöön soveltuva malli ECAS-1 on käytössä Suomessa Helsingin uudessa väestönsuojelukeskuksessa ja Lapin läänin johtokeskuksessa.

Laitteen ja siihen liittyvän järjestelmän ovat kehittäneet Environics Oy ja Temet Oy. Systeemi hälyttää noin viidessä sekunnissa kaasupitoisuuden ylittäessä kynnysrajan. Laitteisto perustuu ionisaatiookamioanalyyysiin ja puolijohdeanalyyysiin.

Suomessakin valmistettuja kaasunilmaisimia käytettiin Persianlahden sodassa.

Ionisaatio paljastaa kaikki hermokaasut, esimerkiksi sarriinin, somaaniin ja V-kaasut. Ilmaisuherkkyys kaikilla kaasuuilla on alle 0.25 milligrammaa/kuutiometri ja sinappikaasulle alle 5 milligrammaa/-

kuutiometri. Puolijohdeilmaisinta taas tunnistaa useita epäorgaanisia kaasuja, hiilivetyjä, estereitä, ketoneja, jne. Ilmaisuherkkyys esimerkiksi syaanivedylle on alle 10 milligrammaa/kuutiometri.

Lama syveni marraskuussa

Suomen kansantalous taantui viime vuoden marraskuussa edellisen vuoden marraskuuhun verrattuna. Tilastokeskuksen laskeman kokonaistuotannon kuukausivaajan mukaan tuotanto supistui marraskuussa vajaat kaksi prosenttia vuotta aiemmasta.

Tuotanto laski eniten metsätaloudessa, noin viisitoista prosenttia. Myös kotieläintalouden tuotanto vähentyi marraskuussa.

Teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto pienentyi viisi prosenttia vuoden 1989 marraskuusta. Kaupassa ja rakentamisessa tuotannon pudotukset olivat vielä suurempia kuin teollisuudessa. Ennakkotietojen perusteella kaupan myynnin määrä laski seitsemän prosenttia. Rakentamisen väheni runsaat viisi prosenttia.

Tietoliikenteen lisääntyminen kasvatti liikenteen tuotantoa vajaat neljä prosenttia edellisen vuoden marraskuusta.

5 miljoonan huippukokous Helsingissä

Viime syyskuussa Helsingissä pidetty suurvaltajohtajien huippukokouksen lehdistöpalvelut tulivat maksamaan Suomen ulkoministeriölle viisi miljoonaa markkaa.

Kallein kustannus oli Finlandia-talon, siihen kului miljoona markkaa. Kustannukset nousivat, koska osa talon aikaisemmista varaajista joutui luopumaan varauksestaan.

Finlandia-taltoa käytettiin USA:n ja Neuvostoliiton presidenttien huipputapaamisen lehdistökeskuksena.

Työttömyys kasvamassa suureksi

Tilastokeskuksen pääjohtajan mukaan vuoden 1990 taantuma muistuttaa vuoden 1930 lamaa. Molempina vuosina maataloustuotanto kasvoi ja teollisuustuotanto laski jyrkästi ja korot pysyivät korkeina.

Suomea uhkaa nyt suurtyöttömyys. Työttömyys saatetaan tilastokeskuksen arvion mukaan nousta jopa 150,000:een. Lopullinen arvio on kuitenkin vielä auki.

Viime vuonna kokonaistuotanto lisääntyi ainoastaan 1,2 miljardilla markalla. Bruttokansantuotanto meni prosentin pakkasen puolelle.

Oikeusoppineet arvostelevat Ahvenanmaa-lakia

Lakia pidetään jo nyt vanhentuneena

Useat oikeusoppineet arvostelevat kovin sanoin Ahvenanmaan itsehallintolakiärsitystä. Heidän mielestään lain valmistelussa ei ole otettu huomioon sen enempää Euroopan yhdentymiskehitystä kuin kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksiakaan.

Helsingin yliopiston siviilioikeuden professori Urpo Kangas ja julkisoikeuden apulaisprofessori Lars D. Eriksson ennustavat, että lakia voidaan joutua muuttamaan jo tämän

vuosikymmenen lopulla.

Itsehallintolaisissa on kirsistetty esimerkiksi maanomistukseen liittyviä rajoituksia, vaikka yhdentävässä Euroopassa suunta on täysin päinvastainen. Apulaisprofessori Erikssonin mukaan tulevaisuudessa voi syntyä tilanne, jossa Manner-Suomessa asuva Suomen kansalainen ei saa omistaa kiinteää omaisuutta Ahvenanmaalla, mutta muut länsieurooppalaiset sen si-

jaan saavat.

Professori Kankaan mielestä laki on monilta osin arveluttava kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta. Laki huonontaa esimerkiksi perillisten asemaa: Ahvenanmaan kotiseutu-oikeutta vailla oleva perillinen voi joutua myymään perintönsä kuuluvan kiinteistön pilkkahinnalla, jos hän ei saa maakuntahallitukselta lupaa sen omistamiseen.

Eduskunta hyväksyi perjantaina Ahvenanmaan itsehallintolain lepäämään vaalien yli.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$422 - LOS ANGELES \$528
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

For reservations contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Maailman tapahtumia

Ruotsi lykkää ydinvoimasta luopumista

Ruotsi ilmoitti äskettäin lykkäävänsä suunnitelmia, joiden mukaan ydinvoimasta luopuminen tulisi aloittaa vuoteen 1995 mennessä. Sen sijaan se panee alulle 3.7 miljardin kruunun eli yli 600,000 dollarin ohjelman, jossa keskitytään turvallisiin vaihtoehtoihin energiamuotoihin.

Teollisuusministeri Rune Molin sanoi, että ydinvoimasta luopumisen aikataulu riippuu tuloksista, joita saadaan energiansäästöissä ja saasteettomassa energiantuotannossa samalla kun energian hinta pidetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä.

Kultainen kynä Keniaan

Priisissa päämajaansa pitävän kansainvälisen sanomalehdenkustantajien liiton vuotuisen palkinnon, Kultaisen kynän on saanut kenialainen 37-vuotias päätoimittaja Gitobu Imanyara.

Palkinto myönnetään joka vuosi toimittajalle, joka on näkyvästi kamppailut vapauden puolesta. Imanyara vangittiin viime vuonna kahdesti Kenian hallitusta arvostelleiden kirjoitusten vuoksi.

Kuukausittain ilmestyvän lakiasioihin keskittyvän lehden päätoimittajaa kuvattiin palkintoperusteluissa näin: "Hän on yksi niistä harvoista ihmisistä, jotka ovat taistelleet vapauden puolesta pidätyksen, vangitsemisen tai kidutuksen uhasta huolimatta."

Imanyaran johtamaa lehteä odottaa oikeudenkäynti ja syyte kansankiihotuksesta.

Sri Lankassa vaaditaan selvyyttä kadonneista

Äitien rintama -ryhmä vaati Sri Lankassa äskettäin, että hallituksen ja radikaalien singalien 1987-1990 käymissä yhteenotoissa kadonneiden noin 50,000 ihmisen kuolemat todistettaisiin. Myös vuodesta 1983 kadonneiden tamilien kohtalosta vaaditaan selvyyttä.

"Vaadimme todisteita, koska hallitus ei ole kyennyt paljastamaan sieppattujen ja kadonneiden olinpaikkaa", sanoi oppositiota edustava Mangala Samaraweera.

Ihmisoikeusjärjestöt syyttävät poliisia ja armeijaa mm. kumousta yrittäneiden radikaalien singalien sieppauksista, kidutuksista ja surmaamisesta.

Leningrad etsii varoja ulkomailta

Leningrad etsii varoja kaupungin kunnostamiseen ulkomailta. Mm. historiallisten rakennusten kunnostamiseen ja ympäristöongelmien ratkaisuun ja perustettu kansainvälinen Leningradin pelastusrahasto, jonka Suomen-osasto avattiin helmikuun puolivälissä Helsingissä.

Avajaisiin osallistuneen Leningradin kaupunginneuvoston puheenjohtajan Anatoli Sobtsakin mukaan restaurointisuunnitelman ensimmäisessä vaiheessa kunnostetaan kaupungin keskustan historiallisesti tärkeät rakennukset, erityisesti kirkot.

- Haemme rahastolla rahaa vain konkreettisiin ongelmiin. Lahjoittajat saavat koko ajan valvoa rahojensa käyttöä, Sobtsak vakuutti.

Leningrad on aiemmin perustanut vastaavanlaisia pelastusrahastoja Yhdysvaltoihin, Italiaan ja Ranskaan.

Rahareikiä Leningradilla on riittävästi. Historiallisten rakennusten kunnostamisen ja ympäristövahinkojen korjaamisen lisäksi Sobtsak mainitsee sosiaalisten palvelujen

kehittämisen.

Anatoli Sodtsak painotti taloudellisen yhteistyön merkitystä ja kannusti suomalaisyrityksiä yhteyksien lisäämiseen, vaikka kauppa Suomen ja Neuvostoliiton välillä onkin romahtanut.

Sodtsak rauhoitti suomalaisia liikemiehiä toteamalla, että Neuvostoliiton poliittista tilannetta on lännessä dramatisoitu liikaa. Hänen mielestään nykyinen kuuhunta on normaalia, kun yhteiskunta on siirtymässä järjestelmästä toiseen.

- Nyt on rakennettava uusi liitto. Ne tasavallat, jotka ovat valmiita pysymään liitossa muodostavat ytimen. Muut tasavallat, esimerkiksi Baltian maat, voisivat säännellä suhteitaan siihen alueellisilla sopimuksilla.

Gruusia järjestää oman kansanäänestyksen

Gruusian neuvostotasavallassa järjestetään 31. maaliskuuta kansanäänestys, jossa tiedustellaan kansalaisten mielipidettä tasavallan itsenäistymisestä, kertoi Suomesa toimiva Gruusian tasavallan tiedotustoimisto äskettäin.

Gruusia ei osallistu 17. maaliskuuta järjestettävään kansanäänestykseen Neuvostoliiton uudesta liittosopimuksesta.

Gruusian hallitus toivoo tiedotustoimiston mukaan ulkomailman seuraavan äänestyksen kulkua ja kiinnittävän huomiota Baltian maiden ohella myös Kaukasian tasavaltoihin.

Gruusiassa pelätään Persianlahden sodan maataistelujen alkamisen viedän läntisen maailman huomion ja jättävän Gruusian ponnistelemaan itsenäisyytensä puolesta ilman ulkovaltojen henkistä tukea, totesi tiedotustoimisto.

Armeniassa rikollisuuden lisääntyminen suurinta

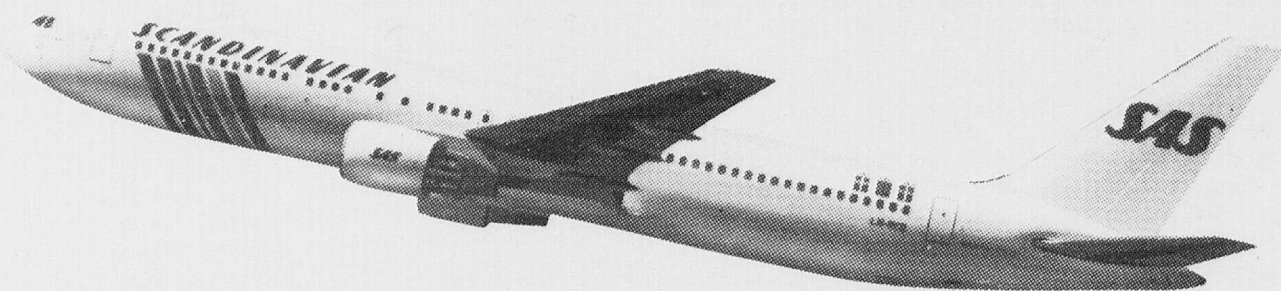
Neuvostoliiton sisäministeri Boris Pugo sanoi äskettäin, että maata koettelee pahin rikosaalto sitten toisen maailmansodan.

Pugon mukaan rekisteröidyt rikokset kasvoivat viime vuonna 13 prosenttia edellisvuodesta.

Virallisten tilastojen mukaan rikollisuus on laajinta itsenäistymään pyrkivissä tasavalloissa. Kasvu oli suurinta

Armeniassa, missä rekisteröitiin 43,9 prosenttia enemmän rikoksia vuonna 1990 kuin edellisessä vuonna. Toisena oli Viro 24,4 prosentilla, kolmantena Liettua 18,6 prosentilla ja Latvia neljäntenä 16,9 prosentilla.

Koko maassa lisääntyivät huumorikokset 24 prosenttia ja vakavat petokset sekä valtion omaisuuden väärinkäytökset 19,9 prosenttia.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES